

Eiropas
Komisija

PANORAMA

Pievēršanās reģionālajai politikai un pilsētpolitikai

VASARA 2020 / Nr. 73

**Emīlija-Romanja
ceļā uz viedāku
nākotni**

IESAISTĪŠANĀS
INICIATĪVĀ PRET
COVID-19

INTERREG LOMA ES
ZALĀJĀ KURSĀ

Reģionālā
politika un
pilsētpolitika

PANORAMA

SATURS

IEVADRAKSTS: Eiropas kohēzijas un reformu komisāre Elīza Ferreira (<i>Elisa Ferreira</i>)	3
KOHĒZIJAS POLITIKA SASKARAS AR COVID-19 PROBLĒMU: tika veikti nestandarta pasākumi, lai palīdzētu saglabāt dzīvības un iztiku	4
ES FONDI PALĪDZ UZŅĒMUMIEM IZDZĪVOT KORONAVĪRUSA PANDĒMIJĀ: finanšu instrumenti un iniciatīvas, lai reaģētu uz jaunajām vajadzībām	14
DATU PUNKTS: kohēzijas politikas prioritātes ieguldījumiem reģionu veselībā un labbūtībā ...	16
INTERREG, ILGTSPĒJĪGA ATTĪSTĪBA UN EIROPAS ZAĻAIS KURSS: sadarbība pašreizējo problēmu, tostarp klimata pārmaiņu, risināšanā	18
ES STRATĒGIJĀ ADRIJAS UN JONIJAS JŪRAS REĢIONAM LAIPNI UZŅEMTA ZIEMEĻMAKĒDONIJA: reģionālās sadarbības un dialoga stiprināšana	24
EMĪLIJA-ROMANJA: ES finansējuma maksimāla izmantošana un reģiona stiprināšana, lai sekmētu inovatīvu un viedu vidi nākamajām paaudzēm	26
IKVIENAM ATTĒLAM IR STĀSTS: #ES manā reģionā pastkaršu konkursa godalgoto vietu noteikšana	36
#EUREGIONSWEEK: TRĪS VIENĀ: vairāk laika <i>REGIO</i> ĢD nozīmīgākā notikuma atspoguļošanai gan tiešsaistē, gan reālajā dzīvē	38
VIENKĀRŠIEM VĀRDIEM: pilsētas uzņemas būtisku lomu ES sociālās jomas un ekonomikas atveseļošanas procesā	39
REVĪZIJAS KOPIENA SNIEDZ APLIECINĀJUMU PAR ESI FONDIEM: Komisijas un dalībvalstu revidenti savstarpēji dala fondu pārvaldības pienākumus	40
KARTES: iedzīvotāji kustībā visā ES un tās reģionos	42
PROJEKTI: iepazīšanās ar veiksmīgiem projektiem no Īrijas, Ziemeļīrijas, Centrāleiropas, Beļģijas un Nīderlandes	44

4

18

24

26

36

44

IEVADRAKSTS

No ārkārtas reaģēšanas dienesta līdz zaļas rīcības veidotājam — kohēzijas politika visā atveseļošanas periodā

Daži pēdējie mēneši ir bijis grūts periods mums visiem. Jūtu līdzīgi tiem, kuri ir zaudējuši darbu un kuru dzīve ir apstājusies, kā arī izsaku visdziļāko līdzjūtību tiem, kuri ir saslīmuši vai zaudējuši sev tuvus cilvēkus.

Tomēr šajā pārbaudījumiem pilnajā periodā ir arī iemesli justies droši. Kohēzijas politikai nereti ir ticis pārmests lēnīgums un smagnējums, taču šajā krīzē mēs rīkojāmies ātri un uzņēmāmies vadošo lomu. Investīciju iniciatīva reaģēšanai uz koronavīrusu tika izmantota, lai nesadalītos naudas līdzekļus no pašreizējām programmām ātri pārdalītu citiem mērķiem. Jau no aprīļa tika nodrošināti plaušu ventilācijas aparāti un maskas. Jau tika atbalstīti uzņēmumi un strādājošie. Ātri piesaistot 50 miljardus EUR, mēs bijām pirmie Eiropā, kas reaģēja krīzes situācijā.

Tādēļ nav pārsteigums, ka mēs bijām pamatakmens vēsturiskajā brīdī, kad Eiropa reaģēja uz pandēmiju. Ar atveseļošanas instrumentu *Next Generation EU* 750 miljardu EUR apmērā Komisijas priekšlikums bija palielināt ES ilgtermiņa budžetu 2021.–2027. gadam. Es konsekvēnti esmu aizstāvējusi to, ka šīs atveseļošanas priekšplānā un centrā ir jābūt solidaritātei un konverģencei. Pricējos par to, ka kohēzijas rokraksts ir redzams visā programmā, sākot no mērķiem līdz pat metodēm rezultātu sasniegšanai.

Priekšlikumos ir ietverts jauns finansējums kohēzijas politikai. Ar *REACT-EU* pašreizējās kohēzijas programmas tiks papildinātas ar 55 miljardiem EUR, kas tiks sadalīti atkarībā no, cik smagi krīze izpaužas katrā valstī, kā arī no valsts relatīvās pārticības. *REACT-EU* ir jauns tematiskais mērķis, kas pievēršas krīzes situācijas labošanai un atveseļošanas uzsākšanai. Tas nozīmē atbalsta sniegšanu visvairāk skartajām

nozārēm, tostarp veselībai, tūrismam un kultūrai, kā arī palīdzību attiecībā uz divējādo pāreju. Tas nav jauns politikas virziens, bet drīzāk pāreja COVID-19 izraisītajā grumbuļainajā ceļā, lai mēs varētu atgriezties pie sava ilgtermiņa mērķa: ikviena reģiona teritoriālās konverģences ar zaļas un digitālas pārejas palīdzību.

Šie priekšlikumi ietver arī Taisnīgas pārejas fonda piekārtēju pieaugumu no 7,5 miljardiem līdz 40 miljardiem EUR. Esam ierosinājuši grozījumus arī ilgāka termiņa kohēzijas programmās, lai sniegtu atbalstu visvairāk skartajām nozarēm un sniegtu dalībvalstīm lielāku elastību naudas līdzekļu pārvietošanā starp dažādiem kohēzijas fondiem.

Kopā šīs izmaiņas stimulēja jaunu naudas līdzekļu ieplūšanu gandrīz 100 miljardu EUR apmērā pašreizējās un nākotnes kohēzijas programmās. Sirsnīgi pateicos visiem, kuri palīdzēja īstenot šīs straujās pārmaiņas. Tomēr mums ir tās pareizi jāīsteno un jānodrošina, ka tās rada reālas pārmaiņas mūsu iedzīvotājiem.

Un mēs paši ejam videi draudzīgu ceļu. Šis būs pēdējais žurnāla *Panorama* izdevums, kas iznāks drukātā veidā, pirms pilnībā pāriesim uz digitālas publikācijas formu.

Patīkamu lasīšanu! Gādājiet par sevi šovasar un palieciet drošībā! ■

Eiropas kohēzijas un reformu komisāre
Elīza Ferreira (Elisa Ferreira)

Kohēzijas politika saskaras ar COVID-19 problēmu

Eiropas atrašanās koronavīrusa pandēmijas centrā ir radījusi ES neparedzētu problēmu. Laikā, kad kontinentā tiek samazināti ierobežojumi, sāk atklāties tas, kāda ir šīs globāla mēroga sabiedrības veselības krīzes ilgtermiņa ietekme. Kohēzijas politikai un teritoriālajai sadarbībai ir būtiska loma, sekmējot Eiropas spēju pārvarēt šo ārkārtas situāciju un tās dramatisko ietekmi.

ES īstenoja nestandarta pasākumus, lai saglabātu dzīvības un iztiku, īstenojot atbalstu ikvienā iespējamā jomā ar mērķi palīdzēt dalībvalstīm saglabāt to iedzīvotāju drošību. Paralēli politikas jomām un plāniem šī rīcība ietvēra darbības, lai tiktu galā ar neatliekamām ārkārtas situācijām, kas palīdzētu Eiropai atgūties. Pašreizējais atbalsts ir daudzveidīgs, sniedzot atbalstu ārzemēs esošu iedzīvotāju repatriācijai un ieviešot pagaidu pasākumus, lai panāktu pilnu elastīgumu ES noteikumos par valsts atbalstu.

2020. gada maijā Eiropas Komisija atklāja plānus vērienīgam Eiropas atveseļošanas plānam daudzgadu finanšu shēmas (DFS) paspārnē. Šis plāns ir izstrādāts, lai piesaistītu iespaidīgus finanšu līdzekļus 2,4 triljonu EUR apmērā, kas palīdzēs

dalībvalstīm novērst neseno radīto kaitējumu un īstenot būtiskas izmaiņas nākotnē. Konkrētāk, ar to tiks novirzīti ieguldījumi atjaunošanas darbos ceļā uz taisnīgu, iekļaujošu, digitālu, zaļāku un noturīgāku Eiropu.

Finansējums nākotnei

ES nākamais ilgtermiņa budžets 2021.–2027. gadam ir jāpastiprina šī plāna atbalstam: Eiropas Komisijas iesniegtais pārskatītais priekšlikums kopumā aptver 1850 miljardus EUR. Tajā ir apvienots paredzamais ilgtermiņa budžets 1100 miljardu EUR apjomā un papildu summa 750 miljardu EUR apmērā, kas tiks iepludināta ar jauno pagaidu instrumentu: ārkārtas situācijas rīku *Next Generation EU*, kas tiks nodrošināts ar finanšu tirgos iegūtiem līdzekļiem.

Atveseļošanas plānā paredzētie apjomīgie ieguldījumi tiks veikti, izmantojot dažādus instrumentus, tostarp īpaši *REACT-EU* (Atveseļošanas palīdzība kohēzijai un Eiropas teritorijām).

Tika izteikts priekšlikums šai jaunajai iniciatīvai pārdalīt finansējumu 55 miljardu EUR apmērā papildus tam budžetam, kas piešķirts ERAF, ESF un Eiropas atbalsta fondam vistrūcīgākajām personām (*FEAD*). Šis atbalsts ir paredzēts tiem reģioniem

Papildinātā investīciju iniciatīva reaģēšanai uz koronavīrusu (CRII+)

Elastīgums struktūrfondu izmantošanā

Starp fondiem, reģioniem un tematiem un **100% ES** līdzfinansējuma likme

Labāk aizsargā vistrūcīgākos

Palīdzība ar pārtiku un pamata materiālā palīdzība elektronisku kuponu veidā

Atbalsts vitāli svarīgām nozarēm

Papildu pasākumi un elastīgums, lai palīdzētu zemniekiem, zvejniekiem un pārtikas un jūras velšu nozarēm

un dalībvalstīm, kurus visvairāk skārusi pandēmija. Tie būs ieguvēji arī no ierosinātajām izmaiņām kohēzijas politikā kopumā, kas sekmēs to atveseļošanu, piemēram, pastiprināts atbalsts strādājošajiem un pasākumiem, kas risina jauniešu bezdarba un bērnu nabadzības problēmas.

Vēl viens uzlabojums, kas ir izsludināts kohēzijas politikai pēc 2020. gada, ir plašākas iespējas dalībvalstīm pārvietot resursus starp ES fondiem. To nosaka nepārtrauktie centieni sekmēt ekonomikas konkurētspēju ar pētniecības un inovācijas palīdzību, veikt digitālo pāreju, īstenot Eiropas zaļo kursu un sekmēt Eiropas sociālo tiesību pīlāru. Šajā plašākajā satvarā kohēzijas politikas plāni pārskatītā ilgtermiņa budžeta priekšlikuma ietvaros ietver arī spēcīgāku atbalstu veselības sistēmu sagatavotībai un lielāku uzmanības pievēršanu kultūras un tūrisma potenciāla izmantošanai.

Iesaistīšanās iniciatīvā

Papildu elastīgums finansējuma pārdalei jau tika izveidots ar Papildināto investīciju iniciatīvu reaģēšanai uz koronavīrusu (CRII+), kurā ietilpst arī īslaicīgas izmaiņas kohēzijas politikas programmu līdzfinansējuma noteikumos. Šie pielāgojumi ļauj ES pilnā apmērā finansēt dalībvalstu ar krīzi saistītos pasākumus 2020.–2021. pārskata gada laikā.

Līdzīgs izņēmums attiecas uz FEAD, kura vairāki noteikumi tika pielāgoti mainīgajiem apstākļiem. CRII+ programmā ietverti arī grozījumi Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondā.

CRII+ tika uzsākta kā papildinājums sākotnējai Investīciju iniciatīvai reaģēšanai uz koronavīrusu (CRII), kas tika izveidota 2020. gada martā. Ar CRII programmu tika sniegts aktīvs atbalsts dalībvalstīm, izmantojot nesadalīto kohēzijas politikas finansējumu 37 miljardu EUR apmērā.

Tas arī deva iespēju dalībvalstīm izmantot kohēzijas finansējumu izdevumiem, kas saistīti ar COVID-19, piemēram, veicot ieguldījumus to veselības aprūpes sistēmās. Ar REACT-EU tiks turpināti pasākumi, kas aizsākti ar šīm divām iniciatīvām. ➤

MOBILĀS VESELĪBAS APRŪPES VIENĪBAS SNIEDZ PALĪDZĪGU ROKU

Portugāles Koimbras reģiona Kondeiša-a-Novas un Montemorā u Velju pašvaldību iedzīvotāji drīz varēs gūt labumu no mobilās veselības aprūpes vienības — ERAF atbalstītā projekta ietvaros tika aprīkoti divi transportlīdzekļi, ko paredzēts izmantot veselības aprūpes, kā arī psiholoģiskā un sociālā atbalsta sniegšanas komandām.

Ar šo jauno daudzprofilu pakalpojumu tipaša uzmanība tiek pievērsta mazaizsargātām personām, ģimenēm un grupām. Sākotnēji to paredzēts īstenot izmēģinājuma fāzē un vēlākā fāzē izvērst pakalpojuma sniegšanu plašākā reģionā.

<https://europa.eu/!br93KY>

Trešās izmaiņas, kas stājās spēkā kā daļa no *CRII* programmas, ir saistītas ar sabiedrības veselības krīzes pievienošanu ārkārtas situāciju sarakstam ES Solidaritātes fonda (ESSF) kompetences jomā. ESSF, kas tika izveidots 2002. gadā, reaģējot uz smagiem plūdiem, kas skāra Centrāleiropu, ir paredzēts atbalsta sniegšanai Eiropas reģioniem dabas katastrofu gadījumos. Līdz šim tas ir palīdzējis 24 Eiropas valstīm, kopējam ieguldījumam pārsniedzot 5,5 miljardus EUR.

Apjomīgu ārkārtas situāciju veselības jomā pievienošana tām situācijām, kurās var pieprasīt palīdzību no ESSF, ļauj ne tikai dalībvalstīm, bet arī valstīm, kas uzsākušas sarunas par pievienošanu ES, pieteikties ieguldījumam ar krīzi saistītos valsts budžeta izdevumos.

Skaidrs, ka ir kritēriji, kuriem jāatbilst attiecībā uz ESSF atbalstu, saskaroties ar COVID-19: izdevumiem jāpārsniedz 0,3% no valsts nacionālā kopienākuma vai to kopsummai jābūt 1,5 miljardu EUR apmērā (2011. gada cenās) četru mēnešu ietvaros, kopš valsts ieviesusi pirmo pasākumu krīzes pārvarēšanai.

Palīdzību pieprasījušās valstis tika aicinātas iesniegt pieteikumus līdz 2020. gada 24. jūnijam. Kopumā 2020. gadā ir paredzēts ESSF atbalsts 800 miljonu EUR apmērā.

Visbeidzot, ir pieejams papildu atbalsts no jaunā Ārkārtas atbalsta instrumenta (*ESI*). Citu ES instrumentu papildināšanai ir izstrādāts palīdzības mehānisms ar budžetu 2,7 miljardu EUR apmērā. Tas palielinās Savienības spēju tiešā veidā reaģēt krīzes situācijās, piemēram, sekmējot pacientu pārrobežu transportu no sevišķi smagi skartiem reģioniem uz slimnīcām, kurās ir brīvas vietas.

Tagad lielāka teritoriālā sadarbība nekā jebkad agrāk

COVID-19 ārkārtējā situācija ir bijis pārbaudījums visām mūsu ikdienas dzīves jomām, tostarp teritoriālajai sadarbībai, kas piedzīvo izaicinājumus pilnāko periodu pēdējās desmitgadēs.

VESELĪBAS DROŠĪBAS SEKMĒŠANA

Individuālie aizsardzības līdzekļi to piecu veselības aprūpes iestāžu darbiniekiem, kuros tiek uzņemti pacienti ar aizdomām par saslimšanu ar COVID-19 vai apstiprinātu tā diagnozi, un maskas reģiona iedzīvotājiem: Polijas projekts, kas aizsākts ar kohēzijas politikas atbalstu, palīdz aizsargāt Polijas Lodzas vojevodistes iedzīvotājus. Tika padarīta pieejama arī informācija par rekomendēto masku izmantošanu un higiēnu.

Cits projekts veselības aprūpes pakalpojumu atbalstam šajā reģionā ietvēra svarīga medicīniskā aprīkojuma iegādi. Pavisam projekta ietvaros tika piegādāti 79 plaušu ventilācijas aprāti un 34 ātrās palīdzības automašīnas. Pēc tam tika iegādāts rentgena, EKG, ultraskaņas un anestēzijas aprīkojums, kā arī sirds monitori, defibrilatori, infūzijas sūkņi, pulsa oksimetri un spirometri, kā arī attīrīšanas aprīkojums, matračī un ziepes.

<https://europa.eu/!Uh99MV>

KOPIENU CENTRI SAZINĀS TIEŠSAISTĒ

Saiknes veidošana Lillē ierobežojumu periodā — 2017. gadā aizsākts projekts astoņu Francijas pilsētas kopienu centru savienošanai ļāva tiem turpināt savu darbību, neskatoties uz slēgtām durvīm. Pakalpojumi tika sniegti tiešsaistē un pa tālruni, izmantojot projektā veikto ieguldījumu digitālos risinājumos priekšrocības, lai pastiprinātu centru rīcību iedzīvotāju dzīves kvalitātes un pilsoniskās līdzdalības palielināšanā.

Šie centri sekmē sociālo inovāciju un mediāciju ar galveno mērķi stiprināt sociālās saites un veicināt kolektīvās izpausmes. Daļa no centru kopīgajiem pasākumiem ir arī to mijiedarbība ar centriem plašākā reģionā, lai izplatītu šo pieeju. Projekts ar kopējo budžetu 350 000 EUR apmērā no ERAF ir ieguvis ieguldījumu 210 000 EUR apmērā.

<https://europe-en-hautsdefrance.eu/mon-centre-social-a-la-maison/>

SAIKNES VEIDOŠANA STARP IAL AVOTIEM UN PIEGĀDĀTĀJIEM

Vai jūs ražojat veselības aprūpē izmantojamu audumu? Vai arī jūs meklējat maskas, aizsargpriekšautus medicīniskām vajadzībām vai līdzīgu aprīkojumu? Tagad ir izveidota datubāze, kur vienuviet sastopami šo izstrādājumu izgatavotāji un pircēji. Šī iniciatīva nāk no ES finansētā projekta *TEX-MED ALLIANCES*, kas tika īstenots kā daļa no *ENI CBC MED* programmas.

Šis projekts tika aizsākts, lai izveidotu pārrobežu alianses starp privātiem uzņēmumiem tekstilrūpniecības nozarē. Tajā šobrīd tiek kartētas rūpnieciskās spējas IAL, piemēram, pašfiltrējošo masku un aizsargcimdu ražošanai (Ēģiptē, Grieķijā, Itālijā, Jordānijā, Palestīnā, Spānijā un Tunisijā).

Plānā ir ietverta arī dažādu dalībnieku kartēšana atbilstoši to primārajam darbības profilam. "Mūsu reģioni specializējas dažādās jomās", saka projekta vadītāja Monika Olmosa (*Monica Olmos*). "Risinājums var tikt rasts, kombinējot resursus, piemēram, Tunisijā izgatavojot filtrējošas maskas no Spānijā vai Itālijā ražotiem tekstilizstrādājumiem."

<http://www.enicbcmmed.eu/projects/tex-med-alliances>

Interreg

30 years together

SPĒKU APVIENOŠANA ZIEMEĻOS

Kad gandrīz visā Eiropā pēkšņi tika ieviesti ierobežojumi, ekspertu grupa no Ziemeļu reģiona un Arktikas reģiona (*NPA*) nolēma sadarboties, lai labāk izprastu, kā rīkoties, lai labāk cīnītos pret koronavīrusa pandēmiju.

NPA grupa cīņai pret COVID-19 ir neformāla grupa ar ekspertiem, kuri ir vai nu piedalījušies *NPP* vai *NPA* e-veselības projektā vai vadījuši to. Šajā grupā īsā laika periodā pulcējās 40 ieinteresēti veselības jomas eksperti (klīnicisti, vadītāji veselības pakalpojumu jomā un digitālo tehnoloģiju eksperti) no septiņām valstīm *NPA* reģionā. Tā pēta dažādus aspektus, kuros kopīga rīcība varētu būt produktīva: klīniskie aspekti, veselība un labbūtība, tehnoloģiskie risinājumi, rīcība kopienā un ekonomiskais aspekts.

<http://www.interreg-npa.eu/covid-19/npa-covid-19-response-group/>

Interreg

30 years together

PĀRROBEŽU ATBALSTS PACIENTIEM FRANCIJĀ

Vācija, Luksemburga un Šveice nodrošināja vairāk nekā 100 gultasvietu smagi sasirgušiem pacientiem no Francijas Lielā austrumu reģiona, ko sevišķi smagi skāra pandēmija.

SHG-Kliniken Völklingen klīnikā Vācijā tika uzņemti COVID-19 pacienti no Francijas kritiskā stāvoklī, kuriem bija svarīgi saņemt palīdzību. Šī slimnīca, kas atrodas Lielajā reģionā, kas aptver Vāciju, Beļģiju, Franciju un Luksemburgu, ir saņēmusi finansējumu no vairākām ES atbalstītām *Interreg* pārrobežu sadarbības programmām, piemēram, *SANTRANSFOR* un *COSAN*.

Luksemburgas Slimnīcu federācija, kurā šobrīd ietilpst 10 Luksemburgas slimnīcas un specializētas klīnikas, mobilizēja tās dalībniekus pacientu uzņemšanai no Francijas un Lielā reģiona. Serdānijas slimnīcā, kas atrodas uz robežas starp Spāniju un Franciju, tika ārstēti COVID-19 pacienti no abām valstīm.

<https://bit.ly/2047UYO>

Interreg **30** years together

VALSTS SAGATAVOJAS

Rumānijas Teleormanas žudeca *Caritas Roşorii de Vede* pašvaldības slimnīca tika izraudzīta kā atbalsta slimnīca COVID-19 pacientu ārstēšanai. Lai palīdzētu sagatavoties iespējamam lielam smagi slimu pacientu pieplūdumam, Zimničas pilsētas slimnīca aizdeva *Caritas* slimnīcai divas injekciju veikšanas iekārtas un trīs dzīvībai svarīgu funkciju kontroles iekārtas, un vienu vispārējās anestēzijas iekārtu.

Šis aprīkojums tika uzticēts *Caritas* slimnīcai uz tik ilgu laiku, kamēr tajā tiek ārstēti COVID-19 pacienti. Tas tika iegādāts projekta *ROBG-174* "Tava veselība ir svarīga — Zimničas un Svišovas slimnīcu modernizācija" ietvaros, kas tika finansēts no *Interreg V-A* Rumānija-Bulgārija programmas.

<https://bit.ly/3ghxOEo>

Vairākas dalībvalstis ir pēkšņi slēgušas savas robežas. Lai gan šo rīcību ir diktējusi piesardzība, šādi iepriekš nepieredzēti lēmumi ir radījuši sarežģījumus daudzās ekonomikas nozarēs. Dažos reģionos atsevišķas nozares ir nonākušas uz sabrukuma robežas.

ES iedzīvotāji pamodās pasaulē, kurā tām brīvības izpausmēm, kuras viņi tik ilgi bija uztvēruši kā pašsaprotamas — jo sevišķi Eiropas identitāti un pārvietošanās brīvība —, bija iestājusies pauze.

Reaģējot uz šo situāciju, Eiropas Komisija uzsvēra to, cik svarīgi ir nodrošināt tādu pašu attieksmi pret pārrobežu darba ņēmējiem, un publicēja vadlīnijas, lai joprojām varētu nodrošināt sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu pierobežas zonās. Turklāt, un neskatoties uz ES ļoti ierobežotajām pilnvarām sabiedrības veselības jomā, Eiropas Komisija veicināja sadarbību valsts, reģionu un vietējo veselības aprūpes iestāžu vidū.

Šo apņemšanos palīdzēt cits citam izjuta ES iedzīvotāji. Rīcība COVID-19 krīzē atspoguļo eiropiešu iespaidīgos resur-

sus, izdomas spēju un solidaritāti, kārtējo reizi apliecinot to, ka teritoriālā sadarbība nav vispapildu greznība pēc izvēles, bet gan iedzīvotāji to atbalsta un daudzos gadījumos tā pat ir būtiska viņu iztikai.

ES un pie tās ārējām robežām spontāni *Interreg* finansēti projekti, piemēram, tādi kā šajā rakstā minētie, palīdzēja risināt pandēmijas radītās problēmas veselības un ekonomikas jomās.

Kopā spēcīgāki

ES solidaritātei un vēlmei pēc sadarbības ir daudz pierādījumu visā Eiropā un ārpus tās. Ar neseno Francijas un Vācijas iniciatīvu par Eiropas veselības savienību tika veicināta ciešāka koordinācija intensīvās terapijas pacientu aprūpē un atbalstīta kopīga vakcīnu un zāļu pētniecība un izstrāde. Ar to tika aicināts ieviest Eiropas aizsardzības sistēmu zālēm un medicīniskiem izstrādājumiem ar mērķi apkopot resursus, lai nodrošinātu piegādes ķēžu nepārtrauktību, likvidējot ierobežojumus uz iekšējām robežām.

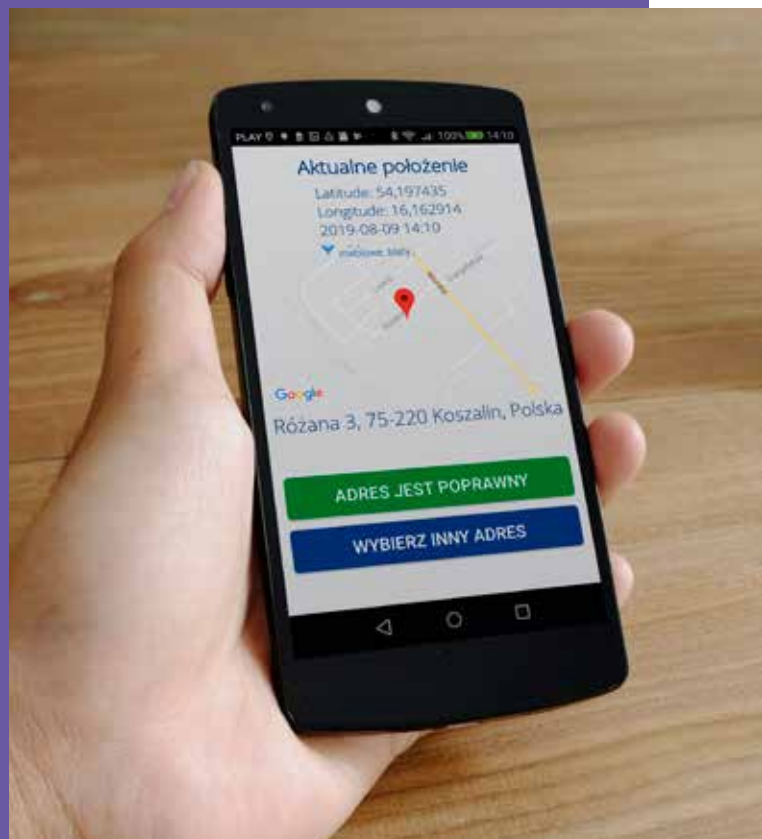
IT VEICINĀTA SOLIDARITĀTE

Iedzīvotāju, kuri meklē palīdzību, savienošana ar tīklu, kurā tā tiek sniegta — Polijas “Labā atbalsta programma” ietvaros izstrādātā tīmekļa vietne un mobilā lietotne ir paredzēta tiem, kuriem ir nepieciešama palīdzība, un pakalpojumu sniedzējiem vai personām, kas to nodrošina. 2019. gadā šī sistēma uzvarēja projektu konkursā un ieguva prestižo *REGIOSTARS* balvu kā inovatīvākais IT rīks sociālo pakalpojumu jomā. “Labajam atbalstam” ir četri komponenti:

- “Laba aprūpe” ir rīks to pakalpojumu sniedzēju darba organizēšanai, kuri sniedz iedzīvotājiem aprūpi mājās;
- “Labs aprūpētājs” ir mobilā lietotne, kas palīdz aprūpes sniedzējiem uzzināt to, kad, kur un kurai personai ir nepieciešami viņu pakalpojumi, un atzīmēt paveiktus uzdevumus;
- “Labs kaimiņš” ir sistēma, kurā iedzīvotāji var reģistrēt nepieciešamību saņemt palīdzību, piemēram, nopirkt zāles vai izvest pastaigā suni, vai iespēju sniegt palīdzību šādu uzdevumu veikšanā;
- “Laba ģimene” ir virtuāla trauksmes poga lietotāju vietāruņos. Kad tā tiek aktivizēta, automātiski tiek nosūtīts brīdinājums ne vairāk kā sešām izvēlētām personām.

Šī jaudīgā lietotne ir pieejama bez maksas COVID-19 krīzes laikā, jo sevišķi, lai sniegtu atbalstu iedzīvotājiem, kuriem ir nepieciešama palīdzība pašizolācijas dēļ.

<https://goodsupport.eu>

Turklāt tajā tika atbalstīta pārrobežu pandēmijas stratēģijas kā prioritātes iekļaušana Āhenes līgumā starp abām valstīm. Šajā deklarācijā tika uzsvērts, ka tad, ja netiktu strādāts kopā, lai cīnītos pret šo vīrusu, tas pašos pamatos sašķobītu Eiropas ideju. Turpretī ar veiksmīgu kopīgu rīcību tiktu demonstrēta īsta sadarbības pievienotā vērtība un iedzīvotāji to atzītu un novērtētu. ■

PLAŠĀKA INFORMĀCIJA

ES rīcība koronavīrusa apkarošanā: https://ec.europa.eu/info/live-work-travel-eu/health/coronavirus-response_lv

Itālija un Slovēnija sadarbības cīņā pret COVID-19 krīzi

Dažu pēdējo mēnešu laikā koronavīrusa pandēmija ir mainījusi virkni aspektu iedzīvotāju ikdienā. Visā ES uz daudzām tās iekšējām robežām tika ieviesti ierobežojumi veselības apsvērumu dēļ.

Nekur citur tas nav vērojams tik uzskatāmi kā uz Itālijas un Slovēnijas robežas. Pēc Otrā pasaules kara teritorija Gorīcijas pilsētas apkārtnē tika sadalīta starp Itāliju un Dienvidslāviju (pašreizējā Slovēnijas Republika), vecpilsētai paliekot Itālijā un jaunajai Nova Goricas pilsētai attīstoties otrpus robežai.

Šīs divas pilsētas, kas bija atdalītas ar "maigu" dzelzs priekškaru (Dienvidslāvija bija sociālisma valsts, lai arī tā nebija daļa no Varšavas pakta) 57 gadu garumā, apvienojās ar blakus esošo Šempeteras-Vrtojbas pašvaldību un izstrādāja kopīgu stratēģiju vienota pilsētas reģiona izveidei. Trūkstot piemērotiem tiesiskajiem instrumentiem, kas ļautu izstrādāt kopīgu pārrobežu stratēģiju, un saskaroties ar nepieciešamību bruģēt ceļu uz kopīgu infrastruktūru un pakalpojumiem, 2011. gadā Gorīcija, Nova Gorica un Šempetera-Vrtojba izveidoja *EGTC-GO* (Eiropas teritoriālās sadarbības grupu).

Tās mērķis bija plānot vienotu pārrobežu pilsētu un veicināt uzskatu par sadarbību kā reālu izaugsmes iespēju. Pateicoties politikas veidotājiem un prasmīgiem speciālistiem, *EGTC-GO* kļuva par starpniekstruktūru un vienīgo finansējuma saņēmēju pirmajā un šobrīd vienīgajā *Interreg* atbalstītajā Integrēto teritoriālo investīciju (ITI) programmā.

2020. gada 29. februārī Gorīcijas (Itālija) un Nova Goricas (Slovēnija) pilsētu vadītāji Rodolfo Dziberna (*Rodolfo Ziberna*) un Klemens Miklavičs (*Klemen Miklavič*) kopā Slovēnijas galvaspilsētā Ļubļanā piedalījās svinībās, atbalstot Nova Goricas un Gorīcijas kandidatūras izvirzīšanu 2025. gada Eiropas kultūras galvaspilsētu (*ECOC 2025*) otrajai kārtai.

Sienu nojaukšana

Līdz ar steidzīgi uzbūvētu žogu Slovēnijas pilsēta Nova Gorica atdalījās no tās dvīņu pilsētas Itālijā ar žestu, kas sākotnēji simboliskā veidā atgādināja par atgriešanos pie sūrās un šķeltnieciskās pagātnes. Tagad koronavīrusa izraisītās ārkārtējās situācijas vidū abu pilsētu vadītāji ikdienā tiekas, ievērojot distanci.

GO!2025 komanda abus pulcināja pasākuma "Virtuālā kafēnīca ar *GO!*" atklāšanā. "Nova Gorica - Gorīcija 2025" ir viena no iniciatīvām, kandidējot uz dalību *ECOC*, to koordinē *EGTC GO*, izmantojot straumēšanu tiešraidē Facebook lapā *GO!* "Nova Gorica - Gorīcija 2025". Lai gan uz laiku ir atjaunota robežkontrole, izraisot ciešanas un skumjas, abas pilsētas turpina ciešu sadarbību attiecībā uz ārkārtējās situācijas apkaršanu kopīgiem spēkiem.

"Inficēto skaits Nova Goricā ir zems, salīdzinot ar pārējo Slovēniju", saka pilsētas vadītājs Miklavičs. "Un Nova Gorica ir spējusi ātrāk virzīties uz priekšu, pateicoties aktuālajai informācijai par situāciju Itālijā, ko gandrīz ik dienu saņemu no sava drauga un kolēģa Dzibernas. Dzīve abās pilsētās ir cieši saistīta, un šī ārkārtējā situācijā mums ir likusi saprast nepieciešamību pēc kopīgas pārvaldības sistēmas, lai novērstu tāda veida ārkārtējo situāciju."

Dziberna uzsvēra, ka, pateicoties tai lomai, kādu spēlē *EGTC GO*, Gorīcijas, Nova Goricas un to kaimiņos esošās Šempeteras-Vrtojbas izveidotā Eiropas teritoriālās sadarbības grupa, šī pārrobežu teritorija var sūtīt spēcīgu signālu Eiropai. "*EGTC GO* ir Eiropa", uzsver Dziberna. "Mēs pārstāvam Eiropas iespēju popularizēšanu, uz citām valstīm eksportējamu sadarbības modeli." Abu pilsētu vadītāji ir vienisprātis par to, ka *EGTC GO* ir svarīgs dalībnieks ekonomikas atveseļošanas un pārrobežu attīstības procesā pēc ārkārtējās situācijas beigām.

Pilsētu un iedzīvotāju vienošana

Pandēmijas laikā attālināti turpina strādāt pārrobežu ārstu komandas, izmantojot Facebook, tiek organizēti pasākumi, tajā skaitā slovēņu un itāļu valodas kursi, kuros ir piedalījušies simtiem dalībnieku. Pilsētu vadītāji pastāvīgi sazinās, attiecīgi mudinot abu valstu valdības atvērt robežas, tiklīdz tas ir iespējams, un koordinējot savstarpēju palīdzību ar ārkārtējo situāciju saistītos jautājumos. Vietējie iedzīvotāji spēlē badmintonu un volejbolu pār jaunuzcelto žogu, svin dzimšanas dienas un šķirtie pāri satiekas.

EGTC GO ļoti labi apzinās to, cik ātri pandēmijas dēļ var zaudēt pēdējā laikā panākto progresu un ir pārliecināti par to, ka sadarbības pamats vairāk nekā jebkad agrāk ir to iedzīvotāju sirdīs un prātos, kuri mīt robežas abās pusēs un jūtas piederīgi unikālai un vienotai pilsētai.

Kandidēšana uz *ECOC 2025* ir uzskatāma par šo pārrobežu teritoriju attīstības iespēju ne tikai kultūras nozarē. “Mūsu pārrobežu reģionam ir ļoti būtisks un ietekmīgs rīks — *EGTC* —, ar kuru tagad ir jākoncentrējas uz mūsu teritorijas ekonomikas problēmām. Ar to ir jāspēj novirzīt ES finansējumu ekonomikas un attīstības projektiem, lai paātrinātu ekonomikas atveseļošanu,” noslēgumā atzīst Miklavičs. ■

Video (sagatavoti 2025. gada Eiropas kultūras galvaspilsētai)

Īss: <https://youtu.be/ZfsOrRuGvhE>

Garš: https://youtu.be/ZOK-VoXmM_0

ES fondi palīdz uzņēmumiem izdzīvot koronavīrusa pandēmijā

Mēs saskaramies ar vēl nepieredzētu veselības, sociālo un ekonomisko krīzi. Eiropas uzņēmumus satrauc COVID-19 ietekme uz to darbiniekiem, naudas plūsmu, uzņēmējdarbības plāniem un izdzīvošanu kopumā. Šī krīze ir apturējusi darbību vairākās valstīs un visā vērtību veidošanas ķēžu garumā.

Prognozes par ietekmi uz darba tirgu ir tikpat dramatiskas, un vissmagāk tiks skarti paši neaizsargātākie. Mēs nevaram prognozēt to, cik ilgi turpināsies šī krīze, bet mēs varam reaģēt tūlītējā “izdzīvošanas” posmā, lai mazinātu tās ekonomiskās grūtības, ar ko saskaras Eiropas uzņēmumi.

Uzņēmumiem steidzami ir nepieciešama likviditāte un pieejams finansējums, lai tie varētu izdzīvot. Eiropas Komisija piesaista Eiropas strukturālos un investīciju fondus (ESI fondus), lai elastīgā veidā reaģētu uz šīm jaunajām vajadzībām. ESI fondi palīdz dalībvalstīm pievērsties trīs prioritārajiem aspektiem, jo īpaši: **izdevumiem veselības aprūpei, atbalstam īstermiņa nodarbinātības pasākumiem un apgrozāmā kapitāla nodrošināšanai maziem un vidējiem uzņēmumiem (MVU).**

Eiropas Komisija sadarbībā ar Eiropas Investīciju banku (EIB) vēlējās sniegt ieskatu par šiem jaunajiem elastīgajiem pasākumiem, kas ieviesti ar Investīciju iniciatīvu reaģēšanai uz koronavīrusu (*CRII* un *CRII plus*) un apspriest to ar ieinteresētajām personām.

Izmantojot *fi-compass*, tā organizēja pirmo tīmekļsemināru “ESI fondu finanšu instrumenti Investīciju iniciatīvā reaģēšanai uz koronavīrusu”, kas notika 11. maijā. Tas piesaistīja vairāk nekā 500 dalībnieku no vadošajām iestādēm, finanšu starpniekiem, ES iestādēm un citas ieinteresētās personas.

Lielāks elastīgums finansējumam

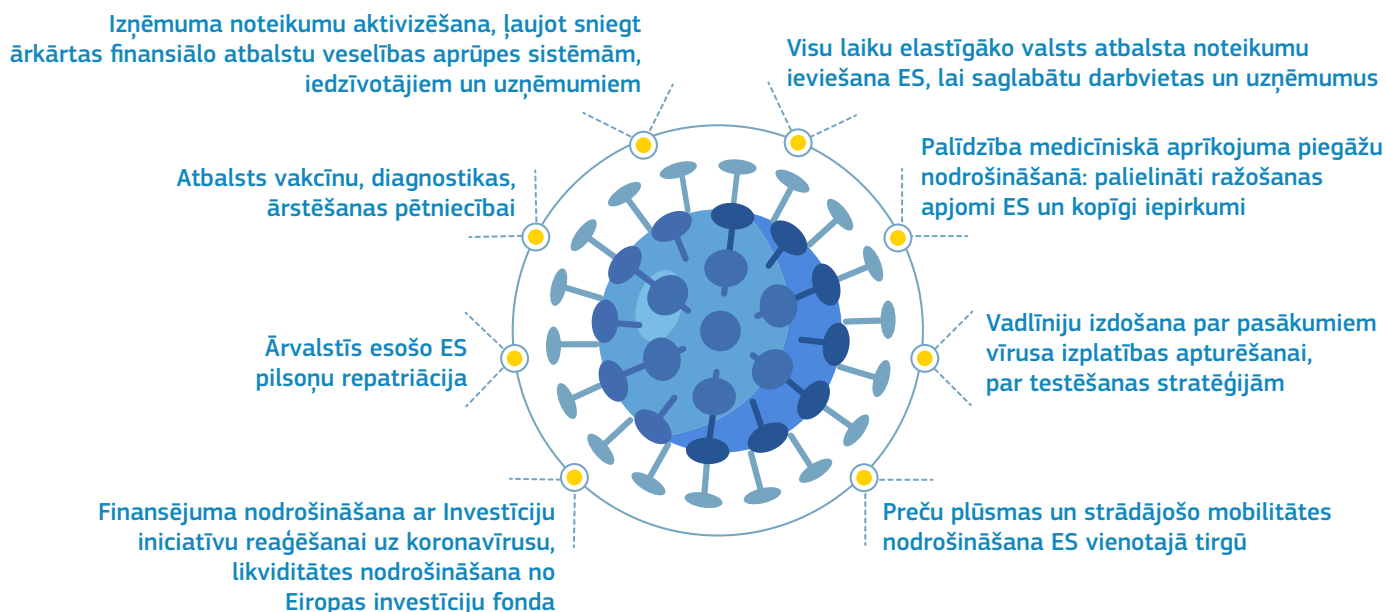
Tīmekļsemināru atklāja Džonatans Deness (*Jonathan Denness*), Eiropas Komisijas Reģionālās politikas un pilsētpolitikas ģenerāldirektorāta Finanšu instrumentu un attiecību ar starptautiskajām finanšu iestādēm nodaļas vadītājs. Viņš izklāstīja vispārīgo kontekstu **diviem ESI fondu finanšu instrumentiem paredzētiem pasākumu kopumiem: CRI un CRII Plus**. Daži no nozīmīgākajiem elastīguma elementiem ir saistīti ar prasības mīkstināšanu attiecībā uz *ex-ante* novērtējumiem, kad esošie finanšu instrumenti tiek pielāgoti cīņai ar krīzi.

Jaunie elastīgie noteikumi attiecas arī uz dažu prasību mīkstināšanu, kad atbalsts ir paredzēts apgrozāmā kapitāla prasībām. Vadošās iestādes, valsts attīstību veicinošās bankas un viņu partneri var izmantot šos elastīguma elementus, lai ātri reaģētu uz uzņēmumu vajadzībām. Pasākumu kopums ietver grozījumus Kopīgo noteikumu regulā 1303/2013 (KNR) un Pagaidu valsts atbalsta sistēmā.

Loriss Di Pjetrantonio (*Loris Di Pietrantonio*), Eiropas Komisijas ĢD *EMPL* nodaļas vadītājs izskaidroja, ka KNR jauninājumi attiecas arī uz Eiropas Sociālā fonda (ESF) finanšu instrumentiem. ESF ietvaros 17 dalībvalstīs jau ir izveidojušas valsts pasākumus īstermiņa nodarbinātības noteikumiem. Šīs atkāpes no plānotā un ātrā pielāgošanās palīdzēja apturēt COVID-19 sekas darba tirgū. Turklāt no ESF var atbalstīt veselības aprūpes jomas personāla algošanas un medicīniskā aprīkojuma zāļu līdzīgu saistītu preču ražošanas izmaksas.

Mihaels Pīlke (*Michael Pielke*), Eiropas Komisijas *AGRI* ĢD nodaļas vadītājs, prezentēja lauksaimniecības aspektu. Pašreizējā krīzē Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai finanšu instrumenti palīdzēs lauksaimniekiem pārvarēt ekonomiskās grūtības ar atsevišķu apgrozāmo kapitālu.

ES RĪCĪBA KORONAVĪRUSA APKAROŠANĀ

Franks Lī (*Frank Lee*), EIB Finanšu instrumentu konsultatīvās nodaļas vadītājs, pieminēja, ka *fi-compass* ir sagatavota faktu lapa “[Reaģēšana uz COVID-19 krīzi ar finanšu instrumentiem](#)”. Tā tiecas palīdzēt piesaistīt ESI fondu finanšu instrumentus, tajā skaitā, kombinējot tos ar dotācijām. Mērķis ir iedvesmot vadošās iestādes, valsts attīstību veicinošās bankas un iestādes un citas ieinteresētās personas izmantot ESIF instrumentus un mācīties no jau esošajiem konkrētajiem piemēriem.

Ieva Zālīte, Eiropas Komisijas REGIO ĢD Finanšu instrumentu un attiecību ar starptautiskajām finanšu iestādēm nodaļas politikas koordinatore, pēc tam izskaidroja *CR II* un *CR II Plus* tiesību aktus un citas regulējuma iniciatīvas, tostarp valsts atbalsta pasākumus.

Piemēra rādīšana

Tīmekļsemināra laikā tika prezentēti divi piemēri ar pasākumiem, kas īstenoti, reaģējot uz COVID-19 uzliesmojumu. Tad Ivans Lesajs (*Ivan Lesay*), Slovērijas ieguldījumu holdinga (SIH) izpilddirektors, izskaidroja, kā finanšu instruments “SIH pret-koronas garantija” palīdz MVU Slovērijā.

Arī Polija ātri reaģēja un pielāgoja pasākumus krīzes apkarošanai. Aleksandra Kwiatkowska (*Aleksandra Kwiatkowska*), *Gospodarstwa Krajowego* bankas Eiropas programmu nodaļas direktore, prezentēja pielāgojumus Polijas finanšu instrumentā

“Nacionālais fonds sociālajai uzņēmējdarbībai”. Polijas iestādes izmantoja jaunus elastīguma elementus, lai uzlabotu aizņemšanās un atmaksāšanas nosacījumus uzņēmumiem.

Abi piemēri parāda to, kā var ātri piesaistīt finanšu instrumentus, lai reaģētu uz Eiropas uzņēmumu vajadzībām. Tādā veidā Eiropas Komisija vēlas arī iedvesmot vadošās iestādes, valsts attīstību veicinošās bankas un iestādes citās dalībvalstīs un sniegt tām atbalstu.

Tīmekļsemināra noslēgumā jautājumu un atbilžu sesijā Eiropas Komisijas un EIB eksperti atbildēja uz dalībnieku uzdotajiem jautājumiem. ■

PLAŠĀKA INFORMĀCIJA

Tīmekļseminārs: <https://bit.ly/2YLu204>

Rakstiskas atbildes: <https://bit.ly/3g1gJyw>

Ja jums ir papildu jautājumi attiecībā uz ESI fondu finanšu instrumentiem, lūdzu, sazinieties ar mūsu komandu Eiropas Komisijā, rakstot uz:

REGIO-B3-FINANCIAL-INSTRUMENTS@ec.europa.eu.

DATU PUNKTS

ES reģionu veselības un labbūtības palielināšana

Kohēzijas politika turpina ieguldīt veselībā vairākās atšķirīgās jomās, piemēram, Eiropas novecojošā sabiedrība, veselības aprūpes infrastruktūra un ilgtspējīgas sistēmas, e-veselība, veselības apdrošināšana un veselības veicināšanas programmas.

Ņemot vērā pašreizējo COVID-19 krīzi, Investīciju iniciatīvā reaģēšanai uz koronavīrusu (CRII) ietverti noteikumi atbalsta paātrināšanai un palielināšanai ar koronavīrusu saistītiem izdevumiem. Tie ietver finansējumu veselības aprūpes aprīkojumam, zālēm, testu veikšanas un ārstēšanas telpām, medicīniskajam aprīkojumam (piemēram, plaušu ventilācijas iekārtām un maskām) un atbalstu neaizsargātajām grupām.

Turklāt tagad ir ieviestas paātrinātas procedūras ES kohēzijas politikas finansējuma pārdalei. Šeit mēs pētām Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) programmās plānotos ieguldījumus kopš 2014. gada.

Kāda veida veselības uzlabojumi ir prioritāte?

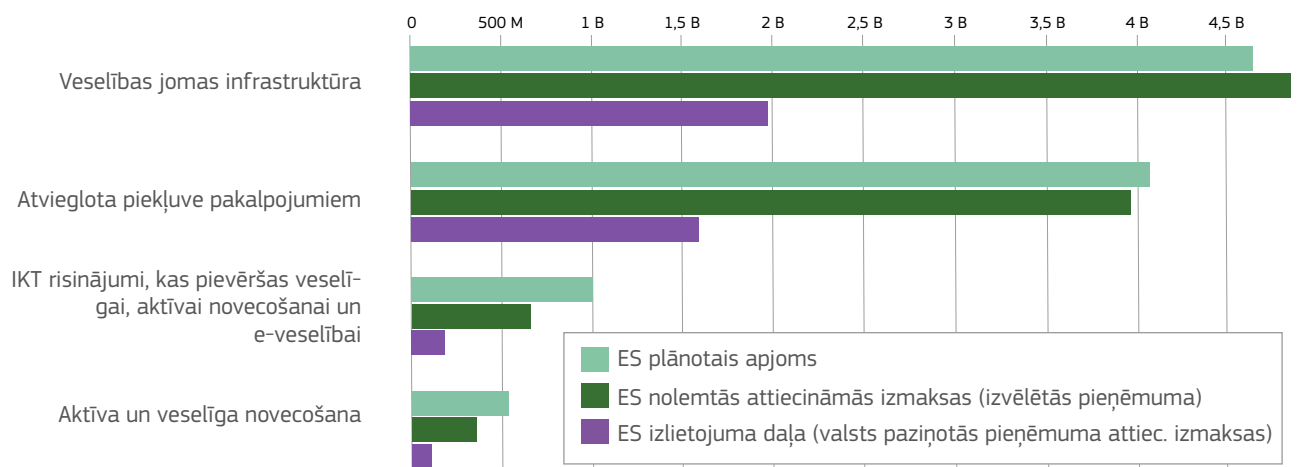
No ERAF var finansēt dažādu veidu pasākumus. Komisijas norādījumos 2014.–2020. gadam izceltas šādas prioritātes:

- ieguldījumi veselības un sociālās aprūpes infrastruktūrā, lai uzlabotu piekļuvi sociālajiem un veselības aprūpes pakalpojumiem un samazinātu nevienlīdzību veselības jomā;
- ieguldījumi infrastruktūrā, kas veicina veselības sistēmu modernizāciju, strukturālas pārmaiņas un ilgtspēju, ar ko tiek panākti izmērāmi uzlabojumi veselības aprūpes rezultātos, tostarp e-veselības pasākumos;
- mērķtiecīgi ieguldījumi infrastruktūrā, lai sniegtu atbalstu pārejai no aprūpes īpašās iestādēs uz kopienā balstītu aprūpi;
- atbalsts ieguldījumiem infrastruktūrā bērnu, senioru un ilgtermiņa aprūpes jomās.

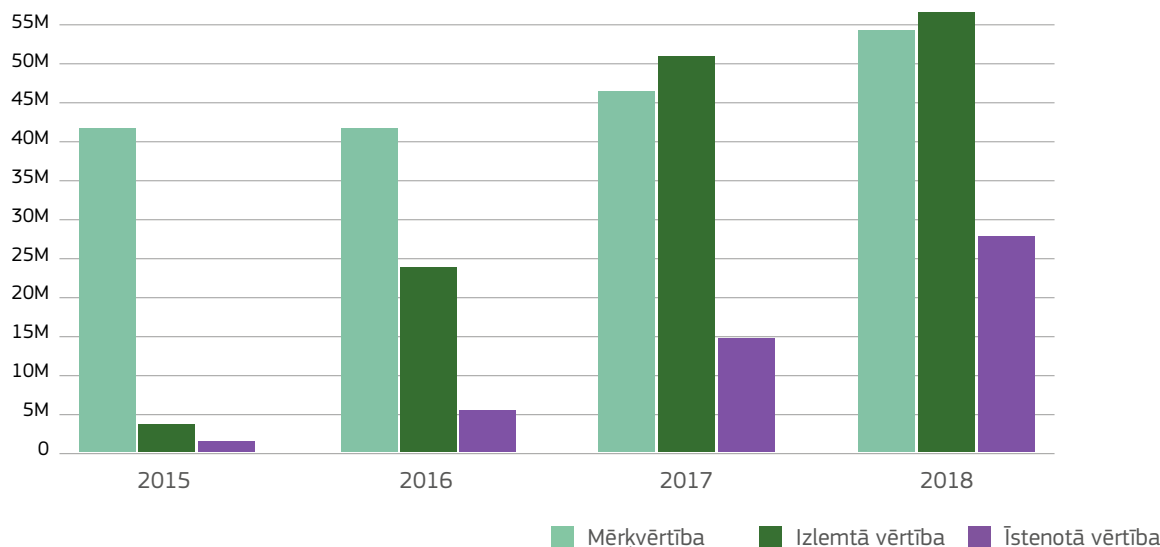
Ieguldījumi veselības aprūpes jomā pārrobežu sadarbības programmās atbilst pārrobežu reģionos konstatētajām vajadzībām un risina problēmas tajos.

Sākotnēji ne visas valstis plānoja ERAF ieguldījumus šajos mērķos veselības jomā. Patiesībā pavisam nedaudz dalībvalstu veica nozīmīgus piešķirumus veselības jomas kategorijās. Labākais piemērs ir Polija, kurai ir vadošā loma visās kategorijās. Kopumā ERAF ieguldījumiem veselības jomā ir tendence koncentrēties mazāk attīstītās valstīs un reģionos.

PROGRESS ES KOHĒZIJAS POLITIKAS (ERAF, ESF) IEGULDĪJUMOS VESELĪBAS JOMAS PAKALPOJUMOS 2014.–2020. GADĀ

ERAF 2014–2020 — UZLABOTO VESELĪBAS JOMAS PAKALPOJUMU APTVERTAIS IEDZĪVOTĀJU SKAITS (C036)

Atšķiras arī īstenošanas ātrums, gan izlemjot to, kurus projektus finansēt, gan attiecībā uz ieguldījumu izlietošanas īpatnību izvēlētajos projektos. Mazāk attīstītiem reģioniem un valstīm ir tendence piesaistīt ES finansējumu veselības jomas pakalpojumu modernizācijai. Bagātākām valstīm ir ievērojami lielāks valsts budžets un zemāks ES finansējums uz vienu iedzīvotāju, kas prioritāri nonāk tādās jomās kā pētniecība un MVU konkurētspēja.

Progress ieguldījumu rezultātu sasniegšanā

2014.–2020. gada periodā tika definēts viens kopējs izmērāms rādītājs — uzlaboto veselības jomas pakalpojumu aptvertais iedzīvotāju skaits. Kopējais rādītājs C036 tiek definēts kā: “Noteiktas teritorijas iedzīvotāji, kuri varēs izmantot projektā atbalstītos pakalpojumus veselības jomā. Tas ietver jaunas vai uzlabotas ēkas vai jaunu aprīkojumu dažāda veida pakalpojumiem veselības jomā (profilakse, ambulatorā vai stacionārā aprūpe, pēcaprūpe).”

Šis rādītājs tika izveidots, lai apkopotā veidā izsektu, cik iedzīvotāju var izmantot ES finansētos uzlabotos pakalpojumus veselības jomā. Diagrammā iepriekš tekstā salīdzināts prog-

ress, izsekojot ar C036 mērītajiem kombinētajiem uzlabojumiem Eiropas veselības aprūpes dienestos.

Salīdzinot kopējo rādītāju mērķus un panākto progresu, ir redzams, ka ne visas programmas, kurās tiek veikti ieguldījumi veselības jomā, ziņojumos ietver kopējo rādītāju. Patiesi, C036 neparāda visas atbalstāmās darbības, kurām var būt daudzi citi rezultāti, kurus aptver konkrētajai programmai raksturīgi rādītāji, kas nav apkopojami.

Kopējais rādītājs ir radījis izaicinājumus. Piemēram, bija izaicinājums programmām noteikt precīzus mērķus, nezinot to, kuri projekti tiks izvēlēti, — šī iemesla dēļ programmu mērķi pieaugu gadu no gada. Rādītāji ar to iedzīvotāju skaitu, kuri gūst labumu, tika iegūti no katra projekta. Vairāku projektu gadījumā iedzīvotāju skaits var pārkāpties, kas var radīt vairākkārtēju pieskaitīšanu programmas līmenī. Dažās programmās tas tiek novērsts, nosakot aptvertā iedzīvotāju skaita limitus. Paziņoto rādītāju konkretizēšana visdrīzāk tiks veikta arī ar ietekmes novērtējumu. ■

PLAŠĀKA INFORMĀCIJA

<https://cohesiondata.ec.europa.eu/stories/s/gyuv-h9j2>

Vai ir kāds temats, ar ko jūs vēlētos iepazīties turpmākajos *Panorama* sadaļās “DATU PUNKTS” rakstos?

Vai ir kāda datu kopa, ko mums vajadzētu ievietot ESI fondu atvērto datu platformā?

Sūtiet savus ierosinājumus pa e-pastu: REGIO-EVAL@ec.europa.eu

Sekoiet diskusijai TWITTER [#ESIFOpenData](https://twitter.com/ESIFOpenData)

vai piesakieties mūsu informatīvā izdevuma saņemšanai: http://ec.europa.eu/newsroom/index.cfm?service_id=788

INTERREG, ilgtspējīga attīstība un Eiropas zaļais kurss

Visa 2020. gada garumā ES tiek svinēta 30. gadadiena *Interreg* shēmai un sadarbībai visās tās izpausmēs. Kā kohēzijas politikas otrais pilārs *Interreg* ir Eiropas gara pamatā, jo ar to reģioni un valstis tiek mudināti risināt tādas problēmas, kuras var atrisināt tikai sadarbojoties.

Interreg izveidošana 1990. gadā bija pagrieziena punkts kohēzijas politikā un turpinājums garai un darbietilpīgai diskusijai, kas aizsākās vairākus gadus pirms tam. Kopš 20. gadsimta 70. gadu beigām integrētās attīstības programmās un pēc tam Vidusjūras integrētajās programmās tika izmēģināta ES fondu integrēšana mērķtiecīgās, daudzgadīgās programmās. Abas iezīmēja radikālas izmaiņas tajā, kā parasti tika atvēlēts finansējums, respektīvi, ik gadu atļūdzinot izdevumus par atsevišķiem dalībvalstu ierosinātiem projektiem. Šādu sistēmu pārtrauca izmantot, jo tai trūka stratēģiskas pieejas.

Kopš tā laika kohēzijas politikā, kuras neatņemama sastāvdaļa ir *Interreg*, tika izveidota struktūra ES pasākumiem, izmantojot plānošanas pieeju Eiropas, valsts un reģionālā līmenī. Laika gaitā tā tika pielāgota, nezaudējot tās galveno orientācijas virzienu, proti, darboties līdzsvarotās un ilgtspējīgas Eiropas reģionu attīstības labā. Ar to tika īstenota un joprojām tiek īstenota valstu, reģionu un vietējā līmeņa pārvaldes iestāžu iesaistīšanās visaptverošās stratēģijās un tīklos, kas pārsniedz konkrētu politikas virzienu un valstu robežas.

Ar klimatu un vidi saistītu problēmu risināšana lielā mērā ir daļa no šīs līdzsvarotās un ilgtspējīgās reģionu attīstības. *Interreg* jau 30 gadus risina ar klimata pārmaiņām saistītas problēmas un sekmē viedei nekaitīgāku Eiropu.

Apdraudējuma novēršana kopīgiem spēkiem

Ar klimata pārmaiņām un vidi saistītās problēmas spilgti izceļ labumu, ko sniedz sadarbība. Mežu ugunsgrēki nepazīst valstu robežas un bieži vien rada postījumus savā ceļā. Palieņu ilgtspējīgai attīstībai pierobežu zonās ir nepieciešama visu ieinteresēto pušu cieša sadarbība. Ja iestādes vienā robežas pusē atļauj nosusināšanu, tam būs tieša ilgtermiņa ietekme uz mitrāju kvalitāti otrā pusē.

Upju un jūru piesārņojums, ko radījusi plastmasa vai citas vielas, būtiski ietekmē iedzīvotāju dzīves kvalitāti ļoti plašā ģeogrāfiskā teritorijā. Jau 30 gadu garumā tūkstošos ES finansētu projektu ir risinātas šīs problēmas, dodot konkrētus ieguvumus ES pierobežas reģionos un ārpus tiem un panākot uzticēšanos un cieņu starp kopienām, kuras daļa kopīgu dzīves telpu.

Šobrīd klimata pārmaiņu dramatisko ietekmi var izjust visā ES un visā pasaulē. Ar katru gadu atmosfēra arvien vairāk uzsilst un notiek klimata pārmaiņas. No 8 miljoniem sugu, kas ir uz šīs planētas, 1 miljoniem pastāv izzušanas risks. Mūsu ekosistēmas tiek piesārņotas un iznīcinātas.

Interreg ir reizē iespēja un atbilde šo problēmu risināšanai Eiropas līmenī. Tādējādi *Interreg* kopienai ar tās sadarbības partneru tīklu, kas izveidots 30 gadu garumā, ir nozīmīga loma Eiropas zaļajā kursā.

Stratēģiska pieeja

Tā ir jauna ES līmeņa izaugsmes stratēģija, kas tiecas Savienību pārveidot par taisnīgu un pārticīgu sabiedrību ar mūsdienīgu, resursefektīvu un konkurētspējīgu ekonomiku, kurā siltumnīcefekta gāzu neto emisijas 2050. gadā samazinātos līdz nullei un ekonomiskā izaugsme būtu atsaistīta no resursu patēriņa.

Šī stratēģijas mērķis ir arī aizsargāt, saglabāt un stiprināt ES dabas kapitālu un aizsargāt iedzīvotāju veselību un labjutību no vidiskiem apdraudējumiem un ietekmes. Eiropas Komisija atzīst, ka šai pārejai ir jābūt godīgai un iekļaujošai. Iedzīvotājiem tajā ir jābūt pirmajā vietā un ir jāpievērš uzmanība tiem reģioniem, nozarēm un strādājošajiem, kuri saskarsies ar lielākajiem izaicinājumiem. Savas vietējā mēroga un augšupējās pieejas, fokusēšanās uz cilvēku savstarpējiem kontaktiem un iekļautības dēļ *Interreg* kopienai ir vislabākās iespējas sniegt reālu ieguldījumu Eiropas zaļajā kursā.

TN: TRANSNACIONĀLĀS PROGRAMMAS

CLEANATLANTIC — INTERREG ATLANTIJAS OKEĀNA REĢIONA TN

CleanAtlantic cītīgi strādā, lai vairākās atšķirīgās mērķgrupās palielinātu informētību par jūras piedrazojuma avotiem, ietekmi un risinājumiem un par to, kā tās var aktīvi iesaistīties šī piesārņojuma novēršanā, kontrolē un samazināšanā. Vairākas skolām un zvejnieku kopienām paredzētas izpratnes veidošanas kampaņas ir notikušas Spānijā (Bigo, A Garda, Ilja de Arusa), Portugālē (Madeira, Sesimbra), Francijā (Puldū) un Īrijā (Kastlbāra).

Mērķgrupas izrādīja ievērojamu interesi un motivāciju, kas ir būtiski, lai mainītu iedzīvotāju uzvedību, ieviešot un izplatot tālāk paraugpraksi. Pamatskolu un vidusskolu audzēkņi tika iesaistīti tādās aktivitātēs kā piekrastes teritoriju monitoringa, pielietojot Jūras stratēģijas pamatdirektīvas monitoringa protokolu, un pludmalē atrastā jūras piedrazojuma vākšana, klasificēšana un analizēšana. Piemēram, monitorēšanas pasākumā, kas notika Sesimbrā (Portugālē), 27 skolu audzēkņi 700 metrus garā pludmales posmā savāca 934 jūras piedrazojuma vienības, kuru svars bija 34,4 kilogrami. Vēl viena projekta iniciatīva, kas vienlaikus tiks īstenota piecās Portugāles pilsētās ar zvejas ostām, ir "Aktīvas zināšanas par okeāniem".

ES ieguldījums ir 2 436 930 EUR no kopējā budžeta 3 249 241 EUR apmērā.

www.cleanatlantic.eu

Daudzos gadījumos reģionu un/vai dalībvalstu savstarpējā sadarbība var sniegt augstāku pievienoto vērtību nekā individuāla aktuālo problēmu risināšana. Patiesi, ņemot vērā Eiropas zaļā kursa aspektā risināmo problēmu mērogu un to pārrobežu raksturu, mums ir jārīkojas aktīvāk. Īsāk sakot, zaļa un klimata ziņā neitrāla Eiropa ir sasniedzama vienīgi darbojoties saskaņoti.

Tā kā ar Eiropas zaļo kursu tiks panāktas vērā ņemamas pārmaiņas, rīcībpolitikas nesīs augļus un gūs atbalstu vien tad, ja tajās aktīvi iesaistīsies un tām ticēs arī sabiedrība. Pāreja uz klimata ziņā neitrālu sabiedrību ir gan izaicinājumu pilns uzdevums, gan arī iespēja veidot labāku nākotni ikvienam. Tas ietver iedzīvotājus un viņu ikdienas dzīvi: kā mēs ražojam, patērējam, pārvietojamies, apkurinām vai atvēsinām savus mājokļus, strādājam un dzīvojam kopā.

Sadarbības sekmēšana

Paralēli valdību politikai un noteikumiem, sava loma ir arī iedzīvotājiem, kopienām un organizācijām visos mūsu sabiedrības slāņos un ekonomikas nozarēs. Šajā sakarā Komisija izveidos Eiropas klimata pakta kā daļu no Eiropas zaļā kursa, ar kuru tiks sekmēta plašāka sabiedrības iesaistīšanās klimata un vides jomā ar daudzveidīgām aktivitātēm. Tā nolūks ir informēt un iedvesmot iedzīvotājus un organizācijas un sekmēt to savstarpējo sadarbību. Tiks izmantotas un pastiprinātas esošās aktivitātes, veicinātas un pārņemtas jaunas, piedāvājot iespējas mācīties, mijiedarboties, līdzdarboties un sadarboties.

Interreg kopiena atkal var ievērojami palīdzēt šī jaunā pakta izstrādē ciešā saskarsmē ar daudzpusējas sadarbības grupām ap kopīgām dabiskām teritorijām, piemēram, ezeriem vai kalnu grēdām. Turklāt tā var izmantot savu ilggadīgo pieredzi dažādās sadarbības formās dažādos līmeņos un ar dažādu dalībnieku iesaistīšanos.

Ņemot vērā Eiropas zaļā kursa starptautisko dimensiju, *Interreg* nodrošina sistēmu kopīgai rīcībai starp dalībvalstīm, kā arī starp dalībvalstīm un trešām valstīm, lai rastu kopīgus risinājumus kopīgām problēmām. Tas veicina pārrobežu pieredzes apmaiņu un sekmē kopīgu rīcību. Lai gan *Interreg* aptver pārrobežu, transnacionālo un starpreģionālo sadarbību, ar to tiek arī nostiprināta sadarbība stratēģiskas politikas vidē, cita starpā ar ES makroreģionālajām stratēģijām un Robežu kontaktpunktu.

Makroreģionālās stratēģijas sniedz sadarbības satvaru labākai ES, valstu un reģionu finansējuma koordinēšanai konkrētā ģeogrāfiskā teritorijā un šī finansējuma koncentrēšanai stratēģiskos projektos un iniciatīvās. To starpnozaru un iekļaujošais aspekts un dažādu pārvaldības līmeņu iesaiste ir būtiski, lai veidotu un palielinātu sadarbības dimensiju Eiropas zaļajā kursā.

Potenciāla izmantošana

Interreg programmas kopā ar makroreģionālajām stratēģijām ir galvenie instrumenti, lai risinātu tādus jautājumus kā bioloģiskās daudzveidības saglabāšana un tīra enerģija, attiecībā uz kuriem Eiropas zaļajā kursā ir skaidri norādīts sadarbības nozīmīgums.

Turklāt, kā norādīts paziņojumā “Izaugsmes un kohēzijas veicināšana ES pierobežas reģionos”, šiem reģioniem ir nozīmīgs neizmantots potenciāls. Šeit turpmāka sadarbība enerģētikas, klimata un vides mērķu jomā, kā arī kopīgi ieguldījumi var sniegt nozīmīgu piensumu ilgtspējīgā atveseļošanās procesā kopumā.

REGIO ĢD izveidotais Robežu kontaktpunkts tiecas atbalstīt šo procesu, palīdzot novērst potenciālos tiesiskos un administratīvos šķēršļus pārrobežu sadarbībā un veicinot oglekļa ziņā neitrālas aktivitātes pie visām ES robežām un pāri tām.

ENI CBC: EIROPAS PĀRROBEŽU SADARBĪBAS INSTRUMENTS

NERADA ATKRITUMUS: LABA JŪRAS ŪDEŅU VIDES STĀVOKĻA PANĀKŠANAS STRATĒGIJA — INTERREG ENI CBC MELNĀS JŪRAS BASEINA PROGRAMMA 2014.–2020. GADAM

Šī projekta mērķis ir palīdzēt samazināt redzamu (> 2,5 cm) piedrazojuma vienību, tostarp plastmasas, zvejniecības un higiēnas priekšmetu atkritumu, kopējo daudzumu piekrastēs, nodrošinot, ka līdz 2020. gadam piedrazojuma vienību, tostarp ar zvejniecību saistītu priekšmetu, daudzums uz kvadrātmtru jūras dzīlēs tiek samazināts līdz 2012. gada līmenim Odesā (Ukraina), Burgasā (Bulgārija), Gurijā (Gruzija) un Tekirdagā (Turcija). Tas ietvers pienācīgu atkritumu savākšanu vismaz 1,5 tonnu apmērā no jūras dzīlēm un 0,5 tonnu apmērā no krastmalām un pludmalēm šajos reģionos, atkritumu šķirošanu un to likvidēšanu videi nekaitīgā veidā.

Šī projekta pamatā ir rezultāti no iepriekšējā projekta: Melnās jūras estuāru integrētā zemes izmantošanas pārvaldības modelēšana (*ILMM-BSE*), kas finansēts no darbības programmas “Melnās jūras baseins 2007.–2013. gads”). Pirmā iecerētā vispārējā aktivitāte ir jūras piedrazojuma savākšana un likvidēšana. Kampanja “Piedrazojuma zvejošana” tika organizēta četrās valstīs, vēršoties pie 300 vietējiem zvejniekiem un mudinot viņus savākt vismaz 1,5 tonnas pamestu zvejas rīku no jūras dzelmēm.

Nepārtraukti notiek arī pludmales sakopšanas kampanjas, kurās palīdz 7 līdz 16 gadus veci skolēni un viņu skolotāji. Ar šo projektu tiek cerēts pamudināt vismaz 1600 personu palīdzēt pludmaļu sakopšanā visapkārt Melnajai jūrai, paralēli vairojot sabiedrības izpratni, kas ir galvenais. Kā daļa no tā dēvētās “Ekosistēmas izglītības programmas”, kurā pavisam iesaistītas 4500 personas, kas izmanto arī multivides rīkus un tiešsaistes spēles, pētnieku mērķis ir 75 pamatskolas/vidusskolas, 50 nevalstiskās organizācijas (NVO) un 25 vietējo plašsaziņas līdzekļu organizācijas.

Tāpat kā iepriekš, 2021.–2027. gada plānošanas periodā *Interreg* liela uzmanība tiks pievērsta klimata mērķu sasniegšanai un pārejai uz zaļāku, klimata ziņā neitrālu un noturīgu Eiropu. Šajā sakarā Komisija sevišķu uzmanību pievērš vides, klimata un enerģijas nozīmīgumam un ilgtspējīgas attīstības nepieciešamībai plašākā izpratnē, kas ir galvenie apsvērumi *Interreg* programmu attīstībai pēc 2020. gada.

Turklāt pārrobežu sadarbība tiek atbalstīta visos ierosinātajos kohēzijas politikas noteikumos 2021.–2027. gadam. Jaunajā plānošanas periodā Komisija ierosina veicināt un stiprināt sadarbību starp reģioniem un dalībvalstīm standarta kohēzijas politikas programmās. Tas veicinātu arī turpmāku sadarbību enerģētikas, klimata un vides mērķu jomā. ➤

IPA CBC: PIRMSPIEVIENOŠANĀS PALĪDZĪBAS PĀRROBEŽU SADARBĪBAS INSTRUMENTS

PESCAR: PESTICĪDU IEROBEŽOŠANA UN SAMAZINĀŠANA — INTERREG IPA CBC PROGRAMMA HORVĀTIJA-BOSNIJA UN HERCEGOVINA-MELNKALNE 2014.–2020. GADS

Projekta *PESCAR* uzdevums ir vides aizsardzība un saglabāšana, ilgtspējīga vides resursu izmantošana un institucionālo spēju palielināšana attiecībā uz vides aizsardzību. Reaģējot uz pastāvīgi pieaugošu pesticīdu izmantošanu Horvātijas un Bosnijas un Hercegovinas pārrobežu teritorijā, projektā tika izstrādāta brīdināšanas un prognozēšanas sistēma par kaitēkļiem un slimībām, kas ietver meteoroloģisko iekārtu tīklu un vizuālas kaitēkļu kontroles stacijas, kas brīdina par laikapstākļiem un kaitēkļu nodarītiem bojājumiem.

Tajā tika izveidota arī vienota datubāze ar lauksaimniecības produkcijas ražotājiem, kuri tiks informēti par sagatavotajām rekomendācijām, izmantojot datus par vietējiem laikapstākļiem un slimību un kaitēkļu attīstības fāzēm. Turklāt pesticīdu piesārņojuma ilgtspējīgas profilakses politikai tiek izmantoti dati no prognozēšanas sistēmas, un tie ietver rīcības plānu ar konkrētiem pasākumiem piesārņojuma ar pesticīdiem profilaksei projekta teritorijā.

Šis projekts bija ļoti iekļaujošs, jo tā partneri, tajā skaitā pašvaldības vadība, ministrija, attīstības aģentūra, universitāte un lauksaimniecības institūts, apvienoja spēkus, lai samazinātu pesticīdu nodarīto kaitējumu, jo sevišķi apstākļos, kad klimata pārmaiņas ietekmē ražošanu un lauksaimniekiem nav pietiekami daudz informācijas, lai mērķtiecīgi tiem pievērstos un ierobežotu to lietojumu. Partneri secināja, ka piesārņojumu neierobežo valstu robežas, līdz ar to izstrādātā sistēma, kā arī izglītojošu semināru sērija, publikācijas par mērķtiecīgu pesticīdu izmantošanu un projekta teritorijā organizētās lauksaimniecības izstādes palīdzēja aizsargāt vidi, vietējo kopienu un vietējo ekonomiku.

PESCAR projektā, kas tika uzsākts 2017. gada jūlijā un tika pabeigts 2019. gada decembrī, iesaistījās pieci partneri no Horvātijas un Bosnijas un Hercegovinas. Tas saņēma līdzfinansējumu 511 393,35 EUR apmērā no ERAF un *IPA II* fondu prioritārā virziena Nr. 2 ietvaros: Vides un dabas aizsardzība, risku novēršanas uzlabošana un ilgtspējīgas enerģijas un energoefektivitātes sekmēšana — *Interreg IPA CBC* programma Horvātija-Bosnija un Hercegovina-Melnkalne 2014.–2020. gads.

<https://www.agroprognoza.eu/>

<https://www.interreg-hr-ba-me2014-2020.eu/project/pescar/>

<https://keep.eu/projects/19741/>

CBC: PĀRROBEŽU SADARBĪBA

SAPOLL: INTERREG FRANCIJA-VALONIJA-FLANDRIJA

Savvaļas apputeksnētāji ir vērtīgs, bet ļoti apdraudēts resurss Francijas-Valonijas-Flandrijas pārrobežu teritorijā. Tādas pārrobežu organizācijas izveidošana, kas var sekmēt koordinētu rīcību un sinerģijas starp reģioniem, ir būtiska, lai tos aizsargātu. Izolēti veiktas darbības abpus robežai diez vai novedīs pie šī būtiskā resursa ilgtspējīgas pārvaldības. Likmes ir ļoti augstas, jo savvaļas apputeksnētāji, piemēram, savvaļas bites, ziedmušas un taureņi, ir būtiski mūsu reģionu lauksaimniecības un ekosistēmu uzturēšanai.

Lai to panāktu, SAPOLL projektā notika darbs ar ieinteresētajām personām no Valonijas, Flandrijas un Ziemeļfrancijas, lai īstenotu pārrobežu rīcības plānu savvaļas apputeksnētājiem. Šajā plānā tika ierosinātas darbības apputeksnētāju atbalstam, sniedzot zinātnisku, didaktisku un praktisku kontekstu, kas nepieciešams ikvienam, tostarp iedzīvotājiem, lēmumu pieņēmējiem, uzņēmējiem un zemes apsaimniekotājiem. Pārrobežu teritoriju iesaistīto pušu līdzveidotajā rīcības plānā definētas pārrobežu reģionu problēmas un mērķi, kā arī darbības un uzdevumi, kas īstenojami apputeksnētāju aizsardzībai.

Projektā SAPOLL tika organizētas arī pārrobežu rīcības plānu papildinošas un tā īstenošanai un panākumiem nepieciešamas aktivitātes. Tās jo īpaši tika orientētas uz kompetenču homogenizēšanu un apmaiņu, kur ir ļoti atšķirīgi zinātniskie sasniegumi, izpratnes veidošanas pieredze un dabaszinātnieku kompetence. Tika īstenotas sabiedrības izpratnes, komunikācijas, izpratnes veidošanas un līdzdalības zinātniskās aktivitātes, lai iespējami liels skaits personu tiktu brīdināts par problēmām, kuras rodas samazinātā apputeksnētāju skaita dēļ. Turklāt tika piesaistīts novērotāju tīkls — pārrobežu dabiskās struktūras tika savstarpēji savienotas un homogenizētas ar darba grupām un apmācības kursiem, dabisko apputeksnētāju zinātnisko uzraudzību visā pārrobežu teritorijā, kā arī projekta laikā tika ieskicētas apputeksnētājiem un apputeksnēšanas procesam nozīmīgas teritorijas.

www.sapoll.eu

TIEŠSAISTĒ IR PIEEJAMA APLĀDES “ŠĪ IR EIROPA” JAUNA EPIZODE

Interreg aplādes “Šī ir Eiropa” jaunākajā epizodē tiek prezentēti stāsti par sadarbību, draudzību un kaimiņattiecībām no visas Eiropas.

Jauna tramvaja līnija savieno Francijas pilsētu Strasbūru ar tās Vācijas kaimiņi Kēlu. Mobilītātes plānotāja no Strasbūras Keitija Gēbharta-Levī (*Cathy Gebhart-Levy*) aizved mūs braucienā pār Reinas upi, lai izpētītu, kā jaunā tramvaja līnija ir stiprinājusi attiecības, kurām ir gara un sarežģīta vēsture. Andrejs Medveds (*Andrej Medved*) ir ciema vecākais Slovēnijas lauku ciemā Šmarjē, kur viņš mēģina pavērst pretējā virzienā pazīstamo stāstu par iedzīvotāju skaita samazināšanos ar gudriem un inovatīviem projektiem, kuri Eiropas iespējas ienes tieši šīs nelielās kopienas centrā. Un visbeidzot mēs dodamies uz nelielu piekrastes pilsētu Spānijā, kur kāds zvejnieks ir saskatījis iespēju, kurā saplūst tradīcijas un inovācija.

Klausieties un abonējiet šeit: <https://this-is-europe.simplecast.com/episodes/neighbours>

CBC: PĀRROBEŽU SADARBĪBA

EIROPAS PĒTNIECĪBAS PROJEKTS PAR BIOLOĢISKO UN ATKRITUMU RESURSU IZMANTOŠANU BŪVNICĪBĀ: APRITES EKONOMIKAS SEKMĒŠANA

Interreg VA Francija (Lamanšs), Anglija atbalstītais ilgtspējīgu bioloģisko un atkritumu resursu būvniecībai (*SB&WRC*) projekts ar finansējumu no ERAF bija pārrobežu sadarbība pētniecības un izstrādes jomā starp četrām universitātēm, divām asociācijām, vienu nelielu uzņēmumu un vienu pasaules mēroga korporāciju, lai pārvērstu nepietiekami izmantotus un nenovērtētus lauksaimniecības blakusproduktus un atkritumus komerciāli izdevīgos mazoglekļa ēku siltināšanas materiālos.

Veiksmīgi sasniedzot noteiktos rezultātus, *SB&WRC* tika nodrošināta trīs inovatīvu mazoglekļa siltināšanas materiālu prototipu izstrāde un to ražošana būvniecības vajadzībām no programmas teritorijā plaši pieejamiem lauksaimniecības blakusproduktiem (kviešu salmi un kukurūzas serdes) un pārstrādātiem atkritumiem (poliestera segas).

Piesaistot atjaunojamus resursus ēku efektivitātes uzlabošanai, projekts palīdzēja samazināt CO₂ emisijas un saglabāt tādus dabas resursus kā minerālus, kas tiek tradicionāli izmantoti ēku siltināšanas materiālu ražošanai.

Tikpat būtisks bija mērķis palielināt franču un angļu būvniecības nozares ieinteresēto personu informētību par šo būvniecības materiālu priekšrocībām, lai mudinātu tās pēc projekta beigām izstrādāt prototipus, ņemot vērā to komerciālo izdevīgumu, un paātrināt to pieņemšanu plašākā mērogā. Vairāk nekā 19 000 būvniecības profesionāļu tika iesaistīti projekta pasākumos, semināros, nelielu prototipu ražošanā un izmēģināšanā un prototipu izmēģināšanā darbībā būvobjektos, konferencēs, divās tiešsaistes kopienās — vienā franču un vienā angļu —, kā arī tiešsaistes aptaujā, lai izprastu priekšstatus un cerības.

Zinātniskā līmenī pārrobežu sadarbība ļāva apvienot projekta zinātniskajiem panākumiem būtiskās reti sastopamās tehniskās prasmes un sasniegt ieinteresētu personu kritisko masu, kas spēj ietekmēt tirgus tendences, kas ir grūti izdarāms ar valstu partnerību.

ES finansēs 69% no projekta kopējā budžeta, kas tiek lēsts aptuveni 1,8 miljonu EUR apmērā (1,26 miljoni no ERAF).

<https://www.construction21.org/static/sbwrc-project.html>

<https://asbp.org.uk/sbwrc>

Nepastāv universāla recepte reģionālajai attīstībai kopumā un jo sevišķi teritoriālās sadarbības jomā. Taču tādu principu kā partnerība, pārredzamība, subsidiaritāte un pilsoniskās sabiedrības līdzdalība kombinācija veido būtisku vērtību attīstības rīcībpolitikā. Tie stiprina publiskā un privātā sektora sadarbību un tiem ir potenciāls sasaistīt efektivitāti ar decentralizāciju un aktīvu iesaisti.

Šie principi lielā mērā parāda *Interreg* būtību. Panākot uzticēšanos un cieņu iedzīvotāju vidū, *Interreg* visās savās izpausmēs ir instruments, kas ne vien sekmē kohēziju ES iekšienē, bet arī efektīvā veidā projicē Eiropas vērtības ārpus Savienības teritorijas. Tas viss ir būtiski, lai palīdzētu praksē sasniegt ambiciozos Eiropas zaļā kursa mērķus. ■

ES stratēģijā Adrijas un Jonijas reģionam laipni uzņemta Ziemeļmaķedonija

2020. gada 2. aprīlī ES stratēģijā Adrijas un Jonijas reģionam (*EUSAIR*) kā devītā valsts, kas tajā piedalās, tika iesaistīta Ziemeļmaķedonija. Šis ir ļoti labas ziņas reģionālajai sadarbībai visā Adrijas un Jonijas jūras reģionā. Tālāk tekstā Ziemeļmaķedonijas vēstniece ES Agnesa Rusi Popovska (*Agneza Rusi Popovska*) un Eiropas Komisijas ģenerāldirektors Marks Lemetrs (*Marc Lemaître*) sirsnīgi sveic jaunuzņemto *EUSAIR* dalībnieci.

Agnesa Rusi Popovska
(*Agneza Rusi Popovska*)

Ziemeļmaķedonija ir kļuvusi par devīto valsti, kas piedalās *EUSAIR*, kopā ar Albāniju, Bosniju un Hercegovinu, Horvātiju, Grieķiju, Itāliju, Melnkalni, Serbiju un Slovēniju. Mēs pateicamies par atbalstu saistībā ar pievienošanās *EUSAIR* saimei un labprāt sadarbosimies, lai stiprinātu reģionālo sadarbību un paplašinātu vairāklīmeņu politisko dialogu integrētākam un ilgtspējīgākam Adrijas un Jonijas jūras makroreģionam.

Reģionālā sadarbība ir nozīmīga ilgtspējīgai attīstībai un būtisks priekšnosacījums Eiropas integrācijas procesā. Kā Adrijas un Jonijas jūras baseina teritorijā esošai valstij, kurai ir tikai sauszemes robežas, Ziemeļmaķedonijai ir spēcīga motivācija padziļināt partnerību un saites,

kas stimulē ekonomisko izaugsmi un iesaistību visā reģionā, sekmē Eiropas vērtības un veicina tās integrāciju Eiropā.

Labāku savienojumu veidošana

Maķedonijai ir gods uzņemties pienākumu koordinēt *EUSAIR* savienojamības pīlāru kopā ar Itāliju un Serbiju. Mēs ceram attaisnot šo uzticēšanos, proaktīvā veidā sekmējot transporta un enerģētikas tīklu funkcionālo integrēšanu gan reģionā, gan visā ES. Labākiem transporta un enerģētikas savienojumiem ir ļoti būtiska nozīme ekonomiskajā un sociālajā attīstībā, bet taustāmu rezultātu var panākt tikai ar sadarbības un koordinācijas pieeju problēmu risināšanā un iespēju izmantošanā.

Pēc ES 2020. gada martā pieņemtā lēmuma uzsākt pievienošanās sarunas ar Ziemeļmaķedoniju mēs ceram, ka iekļaušana *EUSAIR* stiprinās šīs stratēģijas politisko dimensiju kopā ar šī reģiona kandidātvalstu un potenciālo kandidātvalstu integrācijas ES procesu. ES politikas aspektu īstenošanas pieredzes padziļināšana var tikai stiprināt Savienības pārmaiņas veicinošo spēku reģionā un palielināt kolektīvo stabilitāti, drošību un iesaistību.

Koronavīrusa pandēmija līdz pašiem pamatiem parādīja to, cik nozīmīga cīņā ar krīzi un tās sociālajām un ekonomiskajām sekām ir cieša sadarbība, koordinētība un solidaritāte. Kā uzsvērts 2020. gada maija ES un Rietumbalkānu valstu samita Zagrebas deklarācijā, tiklīdz kā būs beigušies pašreizējie ierobežošanas pasākumi, sekos jauns ciešas sadarbības posms, lai cīnītos ar krīzes būtisko sociālo un ekonomisko ietekmi.

Eiropas Komisija iesniegs konkrētu plānu ekonomikas un ieguldījumu jomā, lai stimulētu reģiona atveseļošanās ilgtermiņā, vienlaikus veicinot zaļās un digitālās pārmaiņas tajā, sekmējot savienojamību un stiprinot sociālo attīstību. *EUSAIR* dalībvalstīm un ieinteresētajām personām ir jāizmanto tās iespējas, kas rodas no Eiropas atveseļošanās pēc koronavīrusa un ES integrācijas atjaunotā dinamisma Rietumbalkānos, lai koncentrētos uz sadarbību, kas vērsta uz rezultātu, lai stimulētu Adrijas un Jonijas jūras makroreģiona ilgtspējīgu attīstību.

Marks Lemetrs (*Marc Lemaître*)

Ziemeļmaķedonijas iekļaušana EUSAIR stiprina tās politisko dimensiju un pastiprina tās lomu konverģences un paplašināšanās procesos, izveidojot to par "paplašināšanās" makroreģionālo stratēģiju, kas aptver piecas Pirmspievienošanās palīdzības instrumenta (IPA) valstis un četras ES dalībvalstis. Sadarbība vienā līmenī veicina savstarpējo mācīšanās procesu un paplašina atbilstošus ES politikas aspektus līdz Ziemeļmaķedonijai, vienlaikus atbalstot jaunās Komisijas prioritātes, pievēršot īpašu uzmanību Eiropas lomas stiprināšanai pasaulē un Eiropas zaļajam kursam.

COVID-19 pandēmijas ietekme ir bijusi postoša Eiropā un visā pasaulē. Lai gan pašu Eiropu ir smagi skāris koronavīruss, tās sniedz būtisku un nepārspējamu atbalstu Rietumbalkāniem. Tā ir nodrošinājusi reģionam finansējumu vairāk nekā 3,3 miljardu EUR apmērā, lai apmierinātu tūlītējās veselības aizsardzības un humanitārās vajadzības un lai atbalstītu vidēja termiņa un ilgtermiņa sociālās un ekonomiskās atveseļošanās plānus.

Ilgtspējīga un iekļaujoša

Turklāt 2020. gada 27. maijā Komisija sagatavoja drosmīgu un visaptverošu Eiropas atveseļošanās plānu, kura pamatā bija trīs pamatvērtības: solidaritāte, kohēzija un konverģence. Šajā kontekstā esmu pārliecināts par to, ka EUSAIR sadarbības sistēmai var būt unikāla loma ne tikai kvalitatīvākā visneatliekamāko vajadzību apmierināšanā uz vietas, bet arī radot pamatu ilgtspējīgai un iekļaujošai izaugsmei Adrijas un Jonijas jūras reģionā.

Ziemeļmaķedonijas iekļaušana ir notikusi īstajā brīdī, kad Komisija, dalībvalstis un

IPA valstis ir iesaistījušās finansējuma plānošanā 2021.–2027. gadam. Ir pienācis laiks, lai nodrošinātu to, ka EUSAIR prioritātes ir labi atspoguļotas visos attiecīgajos ES fondos un tiek īstenotas caur sadarbību. Esmu drošs, ka ar citu EUSAIR valstu administratīvo iestāžu atbalstu arī Ziemeļmaķedonija spēs izmantot makroreģionālās sadarbības piedāvātās iespējas.

Es aicinu Ziemeļmaķedoniju aktīvi līdzdarboties visās EUSAIR pārvaldības struktūrās, lai visās attiecīgajās nozarēs ienestu savu ES kandidātvalsts pieredzi un lai izmantotu to kopā ar visām reģiona valstīm. Būs nepieciešama visa pozitīvā enerģija, lai sāktu EUSAIR valstu ekonomikas atveseļošanu, palielinātu to divējādo digitālo un zaļo pāreju un padarītu tās noturīgākas un ilgtspējīgākas nākamajām paaudzēm. ■

PLAŠĀKA INFORMĀCIJA

<http://www.adriatic-ionian.eu/>

Emīlija-Romanja: piesaista talantu un veicina inovāciju

Kā teritorija ar universitātēm un avangardisku ražošanu, augstu dzīves kvalitāti un Eiropas līmeņa pakalpojumiem, un jaudīgu transporta infrastruktūras sistēmu Emīlija-Romanja ir stratēģisks centrs Itālijai un Eiropai.

Emīlija-Romanja ir starp ekonomiski attīstītākajiem Itālijas reģioniem. Pēdējo 20 gadu laikā reģions ir izveidojis tīklu ar saiknēm starp pētniecību un rūpniecību, starp darba vidi un izglītību, veidojot dinamismu, kas palīdz pielāgoties un reaģēt uz ekonomikas svārstībām, vienlaikus izveidojot kontekstu, kas labvēlīgi ietekmē inovāciju un pievilcību.

Šodien Emīlija-Romanja ir apņēmusies sekmēt attīstību un veidot visu, jo īpaši jauniešu un viņu atvašu, nākotni. Viņi spēs dzīvot un augt tādā Eiropas reģionā, kas pat liela mēroga pārmaiņās ir izmantojis savu potenciālu identificēties ar labākajām pārmaiņu izpausmēm.

Emīlija-Romanja, kas atrodas Itālijas centrālajā un ziemeļu daļā un kurā ir gandrīz 4,5 miljoni iedzīvotāju, ir valsts visindustriālizētākās daļas centrā. Tā lepojas ar apskaužamu ģeogrāfisko stāvokli, savienojot ziemeļus un dienvidus, kā arī Vidusjūras reģionu, Eiropas ziemeļu un centrālo daļu ar valstīm, kuras atrodas ap Adrijas un Jonijas jūru. Šis reģions ir ieguvis savu nosaukumu no sena romiešu ceļa *Via Emilia*, kas ir starptautiska mēroga tūrisma objekts tāpat kā blīvi apdzīvotā piekraste.

22452 km² plašajā teritorijā ietilpst līdzenumi, kalnaini reģioni un Apenīnu kalnu grēda; Emīlija-Romanja aptver deviņas provinces. Starp tām ir reģiona galvaspilsēta — lielpilsēta Boloņa, kura lepojas ar senāko universitāti Rietumu pasaulē, kas dibināta 11. gadsimtā.

Tā ir starp vadošajiem lauksaimniecības reģioniem valstī, un lauksaimniecība veido aptuveni 6% no IKP, daļēji pateicoties vairāk nekā 8000 lauksaimniecības kooperatīvu ieguldījumam. Cenšoties paaugstināt konkurētspēju, lauksaimniecības nozare ir uzsākusi strukturālo reorganizāciju un produktu ar augstu kvalitāti, tostarp graudaugu, kartupeļu, kukurūzas, tomātu, sīpolu, augļu un vīnogu vīna darīšanai, ražošanu. Labi attīstīta ir arī liellopu un cūku audzēšana.

Viedie virzītājspēki

Lai reģiona ekonomika būtu spēcīga, ilgtspējīga un starptautiska, tas nesien ir apņēmies īstenot Lietpratīgas specializācijas stratēģiju, kas ir visā Eiropā izmantots instruments publiskās pētniecības un inovācijas politikas efektivitātes uzlabošanai. Līdz ar to tas ir veicis ieguldījumus nozarēs, kas šobrīd ir reģiona ekonomikas virzītājspēki — būvniecībā, lauksaimniecībā un pārtikas ražošanā, elektromehānikā un mašīnbūvē — kā arī jaunajās dzīvības zinātnē, lielo datu un radošās ekonomikas nozarēs.

Lai stiprinātu pārmaiņu virzītājus, reģions attīsta arī IKT, zaļo ekonomiku, labjutību un dzīves kvalitāti, kā arī atbalsta inovāciju un pakalpojumu modernizāciju un ražošanas sistēmu vides ilgtspējību.

Pēdējo piecu gadu laikā reģiona ekonomika ir turpinājusi augt, nostiprinot savas vadošā Itālijas reģiona pozīcijas. IKP uz vienu iedzīvotāju ievērojami pārsniedza valsts vidējos rādītājus ar ikgadējām svārstībām no 0,5% līdz 1,5% un prognozētajām izmaiņām laikā no 2017. gada līdz 2021. gadam 4,1% apmērā virs valsts vidējā rādītāja 2,3% (prognozes pirms COVID-19).

Eksports ir tradicionāli bijis Emīlijas-Romanjas ekonomikas spēcīgā puse, tam esot otrajam Itālijas reģionam pēc eksporta vērtības un vienam no Eiropas vadošajiem reģioniem pēc eksporta uz vienu iedzīvotāju. 2019. gadā reģiona eksporta izaugsme salīdzinājumā ar 2018. gadu bija 4,8%, kas ir krietni virs valsts vidējā rādītāja (+2,5%), un virs Lombardijas (0,4%) un Veneto (1,1%). 2019. gada pirmajos deviņos mēnešos eksports no Emīlijas-Romanjas pārsniedza 49 miljardus EUR, atpaliekot vienīgi no Lombardijas. Arī reģiona tūrisma nozares izaugsme ir bijusi visnotaļ pozitīva, noslēdzot 2019. gada pirmos 10 mēnešus ar vairāk nekā 57,4 miljoniem apmeklētāju (+1,8% vairāk nekā 2018. gadā).

Visbeidzot 2019. gadā nodarbinātības līmenis sasniedza 74,4% ar vairāk nekā 2 miljoniem pieejamu darbvietu, tuvojoties Eiropas 2020. gada mērķim 75% apmērā un gandrīz par 11 procentpunktiem pārsniedzot valsts vidējos rādītājus.

Šis būtiskais fakts papildus izceļas virs reģiona ekonomiskajām vērtībām, radot plašāku perspektīvu. Emīlijas-Romanjas reģionam vēsturiski ir raksturīga vienai vērtību ķēdei piederošu uzņēmumu koncentrēšanās konkrētā ģeogrāfiskā teritorijā. Tas ir izveidojies vairāku labvēlīgu apstākļu dēļ: attieksme pret dalīšanos un tendence dalīties pat konkurentu starpā līdz ar saistīto sociāli ietekmi — uzņēmējdarbības garu, sociālo dialogu un pastāvīgu izglītības un uzņēmējdarbības sistēmu mijiedarbību. Spēja padarīt šos apstākļus par kopīgu faktoru ir viena no galvenajām priekšrocībām visa reģiona ekosistēmā, kurai ir bijusi izšķiroša loma dažādos aspektos, sākot ar digitālajām pārmaiņām.

Kohēzijas politikas ietekme

2014.–2020. gada programmā Emīlija-Romanja ir maksimāli izmantojusi Eiropas Reģionālās attīstības fonda un Eiropas Sociālā fonda atbalstu. Esot starp vadošajiem reģioniem gan Itālijā, gan Eiropā šo resursu efektīvas izmantošanas ziņā un finansēto projektu skaita ziņā, tā ir aktivizējusi un savienojusi teritoriālo sistēmu, kas ietver vietējās iestādes, mazus, vidējus un lielus uzņēmumus, universitātes, pētniecības iestādes un nevalstiskā sektora organizācijas. Finansējot tehnoloģiskas inovācijas un sekmējot pētniecības un uzņēmējdarbības nozaru sadarbību, ir tikusi pastiprināta Emīlijas-Romanjas rūpniecības izcilība, uzlabota energoefektivitāte un tai raksturīgā digitālā kultūra, kā pamatā vienmēr ir teritorijas potenciāls un tā spēja nospraust jaunas attīstības trajektorijas. Šī iemesla dēļ vienlaikus ar atbalstu produktivitātei ir tikusi sekmēta pētniecība un inovācija (PI), sociālās atbildības pasākumi un inovācija.

Sociālā harmonija un inovācija Emīlijai-Romanjai ir asinīs. Arī šeit ir skaidri redzams, kā reģions ir spējīgs padarīt kohēzijas politiku par realitāti ikvienā segmentā. Tas tika nodemonstrēts 2012. gadā, kad ES nekavējoties reaģēja uz dramatisku zemestrīci, lai sniegtu atbalstu vairāku skarto teritoriju atjaunošanai, ļaujot atsākt ražošanas procesus. Sadarbība un kohēzija starp vietējiem uzņēmumiem arī palīdzēja uzsākt atjaunošanu un piešķirt produkciju. Vēlēšanās darboties kā komandai var vērot arī šodien, stājoties pretī ārkārtējai situācijai COVID-19 pandēmijas dēļ.

Sešas ekonomikas prioritātes

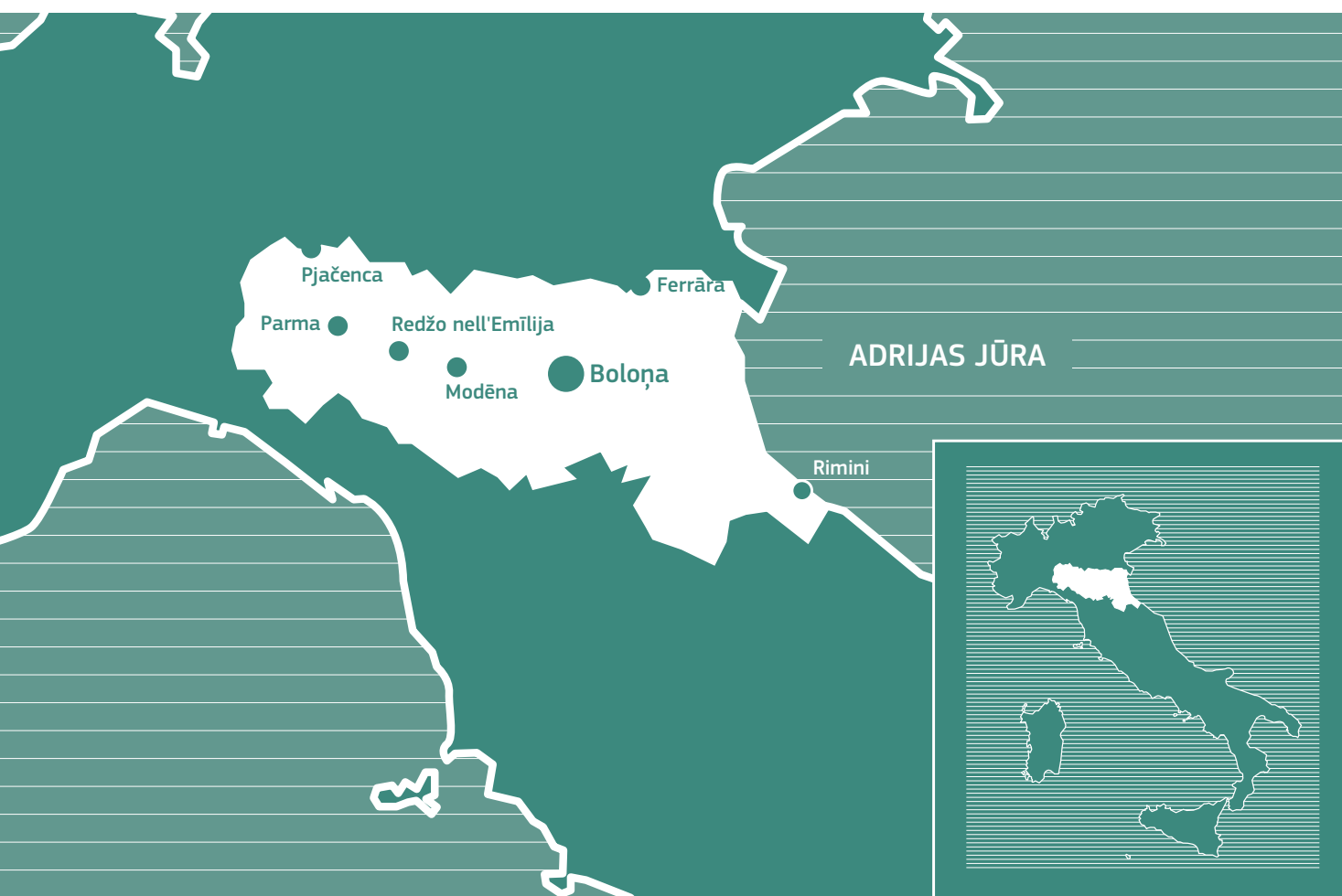
Reģionālā darbības programma (RDP) ERAF 2014.–2020. gadam tika īstenota kā ceļš uz viedu un ilgtspējīgu izaugsmi. Lai palielinātu teritoriju un pilsētu pievilcību, reģionālās politikas nostādņēs centrālā vieta tika ierādīta cilvēkresursiem un teritoriālajam kapitālam. Tas radīja jaunas iespējas nodarbinātībai un uzņēmējdarbības attīstībai un stiprināja ekonomikas sistēmu konkurētspēju ar stimulu valsts un reģionālajiem fondiem 481,8 miljonu EUR apmērā 2014.–2020. gadam.

RDP tika definētas sešas stratēģiskās prioritātes Emīlijas-Romanjas ekonomikas attīstībai: PI tehnoloģiju pārnesi uz visu ražošanas sistēmu; IKT attīstība, lai ieviestu sevišķi ātru platjoslas internetu visā reģionā; uzņēmējdarbības konkurētspējas un pievilcības paaugstināšana, lai attīstītu ekonomiku un paaugstinātu nodarbinātību; mazoglekļa ekonomika, lai samazinātu reģiona ekonomikas ietekmi uz vidi; vides un kultūras resursu uzlabošanu, lai stimulētu tūrismu un uzlabotu reģiona izcilību; pievilcīgas un līdzdalīgas pilsētas kā vietas iespējām, sociālai mijiedarbībai, potenciālai īstas piedalīšanās kopienā atsākšanai.

2019. gada beigās bija pilnībā izmantots RDP ERAF finansējums 2014.–2020. gadam. Tika piešķirti 480 miljoni EUR, kas ir 99,6% no kopējā nodrošinājuma, un pieteikšanās procesā tika atlasīti 3460 projekti, no kuriem jau 1407 ir pabeigti, ar kopējo ieguldījumu 832,4 miljonu EUR apmērā.

Ikviens ieguldījums ir daļa no ilgtermiņa reģiona izaugsmes perspektīvas, piemēram, vairāk nekā 23 miljoni EUR tika piešķirti kultūras vērtību uzlabošanai, lai rosinātu nākotnes izaugsmi kultūras un tūrisma jomās. Ņemot to vērā, reģionā tika izveidota vietējo kopienu stratēģiskā loma, lai palielinātu to konkurētspēju un zināšanas par to, ka globālās konkurences pamatā ir teritorijas spēja uzlabot tās pašidentitāti, ražošanu, sociālo un kultūras kapitālu, kā arī piesaistīt uzņēmumus, cilvēkkapitālu un inovatīvus projektus ar augstu pievienoto vērtību. Abiem mērķiem ir nepieciešama publisko un privāto ieguldījumu sinerģija, kā arī Eiropas, valsts, reģiona un vietējā līmeņa stratēģiju sinerģija, kas orientēta uz izaugsmes sekmesšanu, darbvietu izveidi un dzīves kvalitātes uzlabošanu.

Vēl viens prioritārais mērķis attiecas uz atbalstu PI, kur Emīlijas-Romanjas spēja panākt atdevi no idejām, pieredzes un

ieņemam ir acīmredzama. Iepriekšējās programmās ar ES finansējumu reģions jau sāka veidot augsto tehnoloģiju tīklu, lai virzītu reģionālās inovācijas ekosistēmu. Šim tīklam bija multiplikatora efekts uz rūpniecisko pētniecību, tehnoloģiju pāriesi un pievilcību attiecībā uz inovāciju, izveidojot pamatu ievērojamiem rezultātiem starptautiskā līmenī. Tas tika sasniegts, pievēršot galveno uzmanību diviem pamatjautājumiem — ilgtspējai un digitalizācijai —, demonstrējot reģiona spēju pieņemt Eiropas līmeņa izaicinājumus, it īpaši lielos datus.

Starptautiska atpazīstamība

Konsolidētā ekosistēma un integrētā reģionālā politika PI jomā bija galvenās priekšrocības, pateicoties kurām reģionā 2017. gadā un 2019. gadā tika izvietoti divi starptautiski nozīmīgi objekti. Pirmais bija Eiropas Vidēja termiņa laika prognožu centrs un otrs — *Leonardo* superdatortais, kas pēc tā darbības sākšanas būs jaudīgākais pasaulē. Ar to Boloņa pievienosies Barselonai un Helsinkiem Eiropas augstas veikspējas datortais tīklā.

Šie lieli digitālās infrastruktūras objekti paļaujas uz cilvēka intelektu. Tādēļ reģions ir veicis nozīmīgus ieguldījumus vērtīgās prasmēs šajā nozarē ar Eiropas Sociālais fonda darbības programmas finansējumu, pēcdiploma apmācību, doktorantūras un pētniecības stipendijām un atvēlot vairāk nekā 900 000 EUR inovatīvām augstākās izglītības programmām, kas veltītas lielajiem datiem. Tā nolūks ir sniegt jaunajiem absolventiem zināšanas un prasmes, kas ļautu tiem pārvērst lielus datus par informāciju ar augstu pievienoto vērtību tām organizācijām, kuru labā viņi strādās. Pateicoties šīm darbībām un reģiona inovāciju ekosistēmas starptautiskajam virzienam, Emīlija-Romanja tagad ir reģions, kas piesaista augsti kvalificētus gados jaunus talantus no ārzemēm, aicinot viņus novērtēt karjeras attīstību savā nozarē.

Īstenojot kohēzijas politiku visā tā teritorijā, reģions saglabā savu apņemšanos stiprināt saikni starp iestādēm, izglītību un apmācību, pētniecības sistēmu un ekonomikas un ražošanas sistēmu un pievērš tai būtisku uzmanību. Pateicoties visam, kas ticis sasniegts ar Eiropas finansējumu un mūsdienu problēmas prognozējošu stratēģiju, Emīlija-Romanja tagad ir gatava kļūt par "Eiropas datu ieleju" un uzņemties vadošu lomu digitālajā revolūcijā, kas pārveido ekonomiku un sabiedrību.

Tādā pašā veidā reģions ir spējis reaģēt uz modernām problēmām, piemēram, COVID-19 epidēmiju. Tikai dažu nedēļu laikā uzņēmumi un pētniecības laboratorijas ierosināja 190 pētniecības projektus, sākot no dezinficēšanas metodēm, turpinot ar distancēšanās tehnoloģijām un attālinātām aktivitātēm un noslēdzot ar jaunām medicīniskajām iekārtām. ■

PLAŠĀKA INFORMĀCIJA

<https://www.regione.emilia-romagna.it/>

Emīlija-Romanja atjauno apņemšanos veidot labāku nākotni

Emīlijas-Romanjas reģiona vadītājs Stefano Bonačini (*Stefano Bonaccini*), skaidro, kā viņa pārstāvētais reģions maksimāli izmanto ES finansējumu, lai veiktu ieguldījumus vides, ekonomikas un sociālās ilgtspējas jomās.

Emīlija-Romanja ir nodemonstrējusi savu spēju pareizi izmantot ES finansējumu. Kā Jūs uzskatāt, kādi faktori ir ietekmējuši šo spēju?

Pastāv vismaz divi būtiski faktori. Pirmais ir administrācijas spēja piešķirt finansējumu pragmatiski, par pamatu ņemot prasības un teritorijas potenciālu, ātra rīcība un apņemšanās sasniegt iecerēto. Otrais ir pašas teritorijas — pašvaldību, apmeklētāju un pat atsevišķu personu — spēja izmantot iespējas, vai tas būtu izvēles process attiecībā uz inovatīviem ražošanas procesiem vai augstākās izglītības kursu.

Emīlijā-Romanjā šie divi aspekti ir auguši kopā, programmu pēc programmas. Taču ir arī trešais būtiskais faktors — sociālais dialogs. 2015. gadā, uzreiz pēc 2014.–2020. gada ERAF un ESF darbības programmu apstiprināšanas, mēs parakstījām Nodarbinātības paktu ar visās reģiona struktūrām. Vairāk nekā 50 organizāciju, tajā skaitā darba devēju un arodbiedrību apvienības, vietējā līmeņa pārvaldes iestādes, nevalstiskais sektors, universitātes un skolas, sistemātiski

apmainījās ar informāciju par Emīlijas-Romanjas attīstības plāniem un kohēzijas politikas aspektiem. Tās pievērsa galveno uzmanību prioritātēm un darbībām kopēja mērķa sasniegšanai: paaugstināt reģiona ekonomikas pievienoto vērtību, radot kvalitatīvu nodarbinātību. Šobrīd ir pilnībā piesaistīti resursi no 2014.–2020. gada programmas un bezdarba līmenis (pirms pandēmijas) piecu gadu laikā nokritās no 9% līdz 5%. Mēs simtprocentīgi izmantojam Eiropas fondus, un es vienmēr teikšu, ka mēs tērētu vēl vairāk, ja tas būtu iespējams. Šo fondu līdzekļi veidos vienu no pilāriem, kuri nākamajos mēnešos būs atveseļošanās plāna pamatā.

Jau kādu laiku tiek strādāts pie 2021.–2027. gada perioda plānošanas. Kādas ir Emīlijas-Romanjas noteiktās prioritātes?

COVID-19 pandēmijas kontekstā pašreiz pirmā un galvenā prioritāte ir reģiona atveseļošanās. Lai to paveiktu, mēs ļoti atzinīgi vērtējam to, ka ir apstiprināts mūsu pieprasījums stratēģiski pārdalīt Eiropas struktūrfondus, kas jau ir pie-

šķirti jaunajām koronavīrusa krīzes radītajām vajadzībām. Kopā ar Toskānu mēs esam pirmais Itālijas reģions un vieni no pirmajiem Eiropā, kas ir ieguvuši atļauju izmantot ES Investīciju iniciatīvas reaģēšanai uz koronavīrusu (*CRII*) piešķirto elastību. Līdz ar to pēc ierobežojumu atcelšanas mēs izmantosim pirmo finansējumu 8,3 miljonu EUR apmērā inovatīviem risinājumiem rūpnieciskos projektos un pētnieciskos centros. Sākotnējā drošība kļuva par jaunu rūpniecības nozari Emīlijā-Romanjā. Komisijas atzīšana vēl vairāk palielina pārliecību par to, ka, izmantojot papildu resursus, esam uz pareizā un sekmīgā ceļa, lai pavisam noteikti atstātu aiz muguras ārkārtējo situāciju, kas ir ietekmējusi mūsu dzīves pēdējo mēnešu laikā.

Raugoties tālāk uz 2021.–2027. gadu, mums būs jāpievēršas jaunām nepilnībām sociālajā un teritoriālajā jomā un jāvelta dubultas pūles tam, lai panāktu no pagātnes atšķirīgu attīstības modeli. Jaunās Eiropas fondu plānošanas un jaunā pakta, ko mēs parakstīsim, pamatelementi būs vides, ekonomikas, sociālā ilgtspēja kopā ar kvalitatīvu nodarbinā-

“ Mēs turpināsim strādāt, lai padarītu Boloņu un Emīliju-Romanju par lielu jaunās zinātnes inkubatoru, par Eiropas pētniecības centru, kas risina jaunā gadsimta problēmas. ”

tību. Mūsu mērķis ir pārmaiņas ražošanā, lai ar ieguldījumiem cilvēkkapitālā, teritoriālajā potenciālā, pret klimata pārmaiņām noturīgā lauksaimniecībā, atjaunojamajos energoresursos un aprītes ekonomikā, digitalizācijā, jaunā sociālajā aprūpē un mūsu sociālo pakalpojumu modernizēšanā pilnībā padarītu to ilgtspējīgu. Jaunā Eiropas zaļā kursa ideja ir iespēja, ko mēs nedrīkstam laist garām, jo sevišķi šajā teritorijā, kas ir viena no piesārņotākajām valstī.

Emilia-Romagna Data Valley: kā aizsākās šis vērienīgais projekts?

Šodien lielie dati ir jaunās ekonomiskās un sociālās attīstības izejmateriāli. Emīlijā-Romanjā mēs strādājam, lai izveidotu jaudīgāko infrastruktūru, kas kalpotu gan reģiona, gan valsts izaugsmei, veicot tādus ieguldījumus nākotnē, kas, iespējams, netiek veikti nevienā citā teritorijā Itālijā un tikuši veikti tikai dažos atsevišķos gadījumos Eiropā. Projekts *Emilia-Romagna Data Valley* stiprina mūsu teritorijas pētniecības iestādes un kompetences — Emīlijā-Romanjā jau tiek uzturēti 70% no Itālijas

skaitļošanas kapacitātes — darba, uzņēmējdarbības un nākotnes sabiedrības plānošanai. Mēs uzskatām, ka izcilība, zināšanu apmaiņa un kontaktu veidošana zinātnes aprindās paaugstina mūsu reģiona pievilcību. Tas ir kļuvis iespējams arī ar Itālijas valdības atbalstu un izmantojot iespējas, kas nākušas no Eiropas, projektiem un ārkārtīgi vērtīgu cilvēkkapitālu.

Un kā tas attīstīsies?

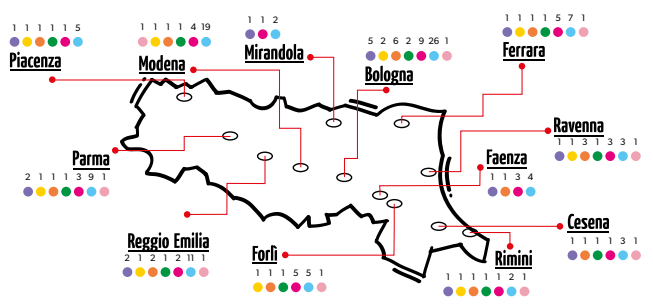
Mēs turpināsim strādāt, lai padarītu Boloņu un Emīliju-Romanju par lielu jaunās zinātnes inkubatoru, par Eiropas pētniecības centru, kas risina jaunā gadsimta problēmas. Boloņas tehnopoles būvobjektos darbs neapstājās pat pandēmijas karstākajā punktā. Pēc dažām nedēļām tiks pabeigti pirmie korpusi, kuros tiks izvietoti Eiropas vidēja termiņa laika prognožu centra (*ECMWF*) datori. Un tas vēl nav viss: uz tehnopoli tiks nogādāts superdators *Leonardo*, un mēs strādājam, lai uzņemtu aptuveni 250 pētniekus projekta *Copernicus* ietvaros. Mūsu stratēģijai ir divas prioritātes: pastiprināt ieguldījumus, lai reģiona

kopiena gūtu maksimālu labumu no šīs ārkārtīgi vērtīgās konkurences priekšrocības un veikt ieguldījumus cilvēkresursos. Dati ir ārkārtīgi vērtīgs attīstības dzinējspēks, taču tikai tad, ja jums ir prasmīgi cilvēki, kuri spēj tos optimāli izmantot ikviena interesēs. Mēs sagatavojamies, jo nākotne sākas šeit — un ne mazāk svarīgi —, jo pārmaiņu virziens ir orientēts uz kopienu un iedzīvotāju labklājību. Līdz ar to Eiropas fondi un to integrēta izmantošana ir ārkārtīgi vērtīgs reģionālās politikas instruments. ■

Augsto tehnoloģiju tīkls un Clust-ER asociācijas

MAPPA DELLA RETE REGIONALE DELL'INNOVAZIONE

- **RETE ALTA TECNOLOGIA**
82 laboratori di ricerca industriale e 14 centri per l'innovazione uniti in rete
- **RETE DEI TECNOPOLI**
10 infrastrutture dislocate in 20 sedi sul territorio
- **RETE DEGLI INCUBATORI**
75 strutture a supporto della creazione e dello sviluppo di impresa
- **RETE MAN-ER**
22 laboratori di fabbricazione digitale e manifattura avanzata uniti in network
- **LABORATORI APERTI**
10 spazi attrezzati con soluzioni tecnologiche avanzate per favorire il confronto e la collaborazione
- **RETE TERRITORIALE SPAZI AREA S3**
10 spazi ospitati dai Tecnopoli per fornire servizi e informazioni
- **RETE DEGLI ISTITUTI TECNICI SUPERIORI (ITS)**
7 scuole di alta tecnologia e 20 percorsi biennali post diploma

Emīlijas-Romanjas Augsto tehnoloģiju tīkls, kurā ietilpst 86 rūpnieciskās pētniecības laboratorijas un 14 inovāciju centri 20 tehnopoļu vietās, nodrošina kompetences, instrumentus un resursus uzņēmējdarbības attīstībai. Izmantojot publisko un privāto organizāciju, universitāšu un pētniecības struktūru sinerģiju, šis tīkls savieno pētniecības un ražošanas pasaules. Reģionālās inovāciju ekosistēmas galvenā priekšrocība ir tās spēja pārnest pētniecības rezultātus uz uzņēmumiem. 2018. gadā tīkla stiprināšanai tika izveidotas Clust-ER asociācijas — publisku un privātu organizāciju (pētniecības centru, uzņēmumu, apmācību nodrošinātāju) kopienas. Clust-ER ietvaros notiek pētniecības un inovācijas centru integrēšana ar uzņēmumiem un augstākās izglītības iestādēm, lai nodrošinātu koordinējošo lomu un stratēģiju tām nozarēm, kuras virza reģiona ekonomiku: lauksaimniecība un pārtikas ražošana, būvniecība, enerģētika un ilgtspēja, kultūra un radošums, veselība un labjutība, inovācija pakalpojumos, elektromehānika un mašīnbūve.

Emīlijas-Romanjas Augsto tehnoloģiju tīkls saņēma atbalstu ar ieguldījumu 1.28 miljonu EUR apmērā, no kuriem 90 miljoni EUR nāca no ERAF.

<https://www.retealtatecnologia.it/>

SUPER sniegums, kura pamatā ir reģionālie dati

Boloņas lielo datu tehnopoles pamatā ir reģiona “datu ieleja” — digitāla infrastruktūra, kas tiek izstrādāta projektā SUPER un kas apstrādās lielu datu un konsolidēšanas pakalpojumu apjomu, lai sasniegtu augsta līmeņa plaši pielietojamas inovācijas pētniecības un tehnoloģiju jomā. Šajā projektā īpaša uzmanība tiks pievērsta genomikai, reģeneratīvajai medicīnai, bioloģisko datu bankām, moderniem materiāliem un inovatīvām ražošanas sistēmām. Tas dos reģionam, kas ir mājvieta 70% no Itālijas kopējām datu apstrādes spējām un drīzumā pacelsies no 19. vietas uz 5. vietu pasaules mērogā, milzīgu potenciālu kļūt par starptautiska mēroga kontakt-punktu lielo datu un mākslīgā intelekta jomās.

Projekts “Emīlijas-Romanjas superdatu apstrādes vienotā platforma” no ERAF saņēma aptuveni 4 miljonus EUR pētniecības un inovācijas atbalstam.

<https://www.regione.emilia-romagna.it/datavalley>

Modēnā tiek atvērta laboratorijas telpa sadarbībai kultūras jomā

Šī atvērta laboratorija, kas uzbūvēta kādreizējā elektrostacijā Modēnā, ir daļa no reģionāla tīkla, kas ietver 10 līdzīgas vietas reģiona centrā. Ikvienu laboratoriju ir veltīta jautājumiem, kas ir prioritāri katrai pilsētas teritorijai, sniedzot iedzīvotājiem iespējas digitālai līdzdalībai un iekļaušanai. Modēnā galvenā uzmanība tiek pievērsta kultūrai, teātrim un radošumam, veicinot sadarbību starp ārstatā strādājošiem profesionāļiem, jaunuzņēmumiem un iedzīvotājiem, lai izveidotu modernus IKT pakalpojumus, kas padarītu pilsētu pievilcīgāku un sekmētu līdzdalību.

ERAF nodrošināja 3 miljonus EUR no kopējiem ieguldījumiem 3,9 miljonu EUR apmērā industriālās teritorijas pārveidošanai un Modēnas atvērtais laboratorijas pārvaldībai.

<http://www.laboratoriaperti.it/modena>

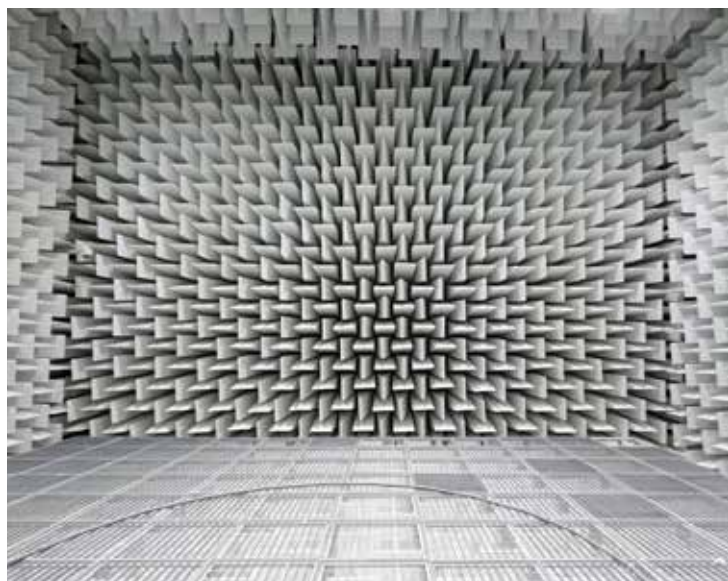
Pētniecības un inovācijas tuvināšana ar ražošanu

Ferrāras tehnopole ir rūpniecisku pētniecības laboratoriju un tehnoloģiju pārneses komplekss, kurā pat vismazākās ražotnes var atrast kompetentas pētniecības iespējas un izmēģināt jaunas ražošanas metodes, efektīvākus materiālus un inovatīvus produktus.

Tas ir nozīmīgs solis, lai pārvarētu plaisu starp pētniecību un inovāciju un ražošanu. Tas ļauj rūpniecām gūt labumu no modernākā zinātniskā aprīkojuma un tādu augsti kvalificētu pētnieku iemaņām, kuri ir informēti par aktualitātēm, izmantojot pastāvīgu kontaktu ar fundamentālo zinātnes pētījumu vidi.

ERAF atbalstu saņēmušajā tehnopolē ir izvietotas medicīnā izmantojamu biotehnoloģiju, progresīvās mehānikas, arhitektūras un pilsētvides atveseļošanas un kultūras vērtību pārplānošanas un restaurācijas, kā arī vides, ūdens, zemes un dzīvotņu laboratorijas.

MechLav ir rūpnieciskās pētniecības laboratorija, kas specializējusies mehātronikas un dzinēju, pakalpojumu inovāciju un digitalizācijas jomās. Tā ir daļa no Augsto tehnoloģiju tīkla, kas veicina daudzu pētniecības projektu attīstību ar vietējiem uzņēmumiem valsts un starptautiskā līmenī, lai iegūtu reālus partnerības līgumus.

<http://www.unife.it/international/research/technopoles#null>

Čezēna pievērš uzmanību jaunākajai paaudzei

Pateicoties ERAF finansējumam 1,2 miljonu EUR apmērā, Čezēnā ir uzsākts darbs Malatestiānas bibliotēkā, lai atjaunotu kinoteātra centru un paplašinātu bērnu bibliotēku. Kopējais ieguldījums 2,95 miljonu EUR apjomā tiks izmantots tam, lai uzlabotu reģiona mākslas, kultūras un vides resursus. Bērnu bibliotēka tiks pārcelta uz pašreizējo dokumentālās literatūras nodaļu, līdz ar to jaunie lasītājiem, kuru skaits ir pieaudzis par 38 % pēdējo 12 mēnešu laikā, padarot pieejamas divreiz plašākas telpas. Kinoteātra centrs tiks pārcelts uz pirmo stāvu, ieviešot jaunus pakalpojumus, tostarp kinoteātri ar 50 sēdvietām un jaunu auditoriju lekcijām, un telpu izstādēm.

Tas ir viens no 20 projektiem, kas tika prezentēti 2018. gada kultūras nedēļā *Diverse EnERGies*, kas iezīmēja reģiona kultūras vērtību pārplānošanu.

<http://www.comune.cesena.fc.it/malatestiana/ragazzi>

Biomedicīnas ciemats: uzplaukt veselīgā vidē

Šodien Mirandolas tehnopole, kas tika finansēta galvenokārt no ERAF, ir daļa no avangardiskas integrētas sistēmas, kas Itālijā ir unikāla, kalpo vietējiem uzņēmumiem un kurai ir spēcīga saikne ar Modēnas un Redžo nell'Emīlijas Universitāti. Šis "biomedicīnas ciemats" spēj darboties kā ieguldījumu katalizators un labāk reaģēt uz veselības sistēmas prasībām, kur pakāpeniski notiek virzība uz personalizētu un precīzu medicīnu. Šī tehnopole tiks attīstīta, lai iekļautu divas laboratorijas, kopstrādes telpas, zonu, kas paredzēta, lai sniegtu uzņēmumiem prototipu veidošanas pakalpojumus, un jaunu inkubatoru jaunuzņēmumiem ar tiem veltītiem birojiem un laboratorijām. Līdz šim infrastruktūrā ir tikuši ieguldīti 4 250 000 EUR, no kuriem 3 828 000 EUR ir nākuši no ERAF.

Jaunajās tehnopolēs tiek piedāvāji pēcdiploma apmācību kursi un apmācību kursi absolventiem, savukārt maģistra līmeņa kurss Modēnas un Redžo nell'Emīlijas Universitātē aizsākās 2019. gadā. Telpas inovāciju procesu paātrināšanai, sakari ar reģionālo Augsto tehnoloģiju tīklu un attiecības ar valsts un starptautiskajiem tīkliem uzlabos vietējo ekosistēmu. Savukārt tas paātrinās attīstības dinamiku, uzlabos nozares konkurētspēju un piesaistīs vairāk gados jaunu talantu un augsta līmeņa zinātnisko prasmju.

<http://www.distrettobiomedicale.it/il-tecnopolo-veronesi-di-mirandola/>

Pareizo gājienu veikšana ceļā uz ilgtspējīgu mobilitāti

Lai sasniegtu ES mērķus klimata pārmaiņas izraisīto emisiju ziņā, Emīlijas-Romanjas reģions ir atbalstījis mērķtiecīgas darbības sabiedriskā transporta jomā ilgtspējīgas mobilitātes stimulēšanai. Šie pasākumi ietver ritošā sastāva atjaunošanu, iegādājoties metāna, sašķidrinātās naftas gāzes un hibrīdus autobusus un trolejbusus ar zemu ietekmi uz vidi. Līdz 2020. gada beigām uz ceļiem nonāks 170 videi draudzīgi transportlīdzekļi vietējam transportam, no kuriem 125 jau ir laisti ekspluatācijā. Turklāt procesā jau ir pāreja uz pilnībā elektrisku transportlīdzekļu parku un divu izmēģinājuma sistēmu sašķidrinātās naftas gāzes nodrošināšanai jaunajiem autobusiem ieviešana.

Sabiedriskā transporta transportlīdzekļu ar zemu ietekmi uz vidi iegādei tika izmantoti vairāk nekā 18 miljoni EUR no ERAF finansējuma. Pavisam no fonda tika nodrošināti 28 miljoni EUR intelektuālo transporta sistēmu pasākumiem un ilgtspējīgai mobilitātei.

<https://url.emr.it/qd857h0v>

Kampovolo nonāk uzmanības centrā

Šī projekta Kampovolo teritorijas pārplānošanai, kas sākās 2018. gadā ar ES dotāciju, inaugurācijas pasākums notiks 2020. gada 12. septembrī ar itāļu dziedātāja un dziesmu autora Lučāno Ligabū (*Luciano Ligabue*) koncertu.

Šī ir pasaulē vienīgā tāda veida infrastruktūra, kas ir aprīkota, lai ietilpinātu līdz pat 100 000 cilvēku ārpus telpām notiekošu masu pasākumu laikā, sniedzot maksimālu drošību un ērtu piekļuvi Redžo nell'Emīlijas Kampovolo lidostas apkārtnē. Šis projekts saņēma arī publisko finansējumu 1,7 miljonu EUR apmērā no Emīlijas-Romanjas reģiona un ERAF finansējuma 2014.–2020. gadam.

Vairāk nekā 20 hektāru lidostas teritorijas tiks pārplānoti, lai palielinātu izklaides un iedzīvotāju pulcēšanās iespējas pilsētā, nodrošinot vietu liela mēroga valsts un starptautiska līmeņa pasākumiem. Izmantojot ainavu veidošanu un vides inženierzinātnes, tika izstrādāti pievadceļi, plaša apmeklētāju pieņemšanas zona, stadions masu pasākumiem un pakalpojumu un aizskatuves zona, lai nodrošinātu auditorijai labu redzamību un akustiku, vienlaikus nodrošinot zemāko iespējamo akustisko ietekmi uz pilsētas dzīvojamajām zonām.

<https://www.cvolo.it/>

Ikvienam attēlam ir stāsts

#EUinmyregion ir kopīgi izveidota komunikācijas kampaņa, kuras mērķis ir palielināt ES finansēto projektu pamanāmību visā Eiropā. Izmantojot komunikācijas līdzekļus un atbalstu, vadošās iestādes un labuma guvēji no projektiem tiek aicināti parādīt iedzīvotājiem, ko viņi kopā ar ES sasniedz reģionā.

2020. gadā projektu partneri, piemēram, vadošās iestādes un labuma guvēji no projektiem, tiek mudināti iesniegt fotoattēlus pastkaršu konkursam, lai iegūtu iespēju saņemt 300 pastkaršu un atspoguļojumu REGIO ĢD komunikācijas aktivitātēs. Šie ir uzvarējušie fotoattēli.

EU IN MY REGION

01 Projekta **Acuinano** partneri Spānijā un Portugālē izstrādā metodes metālisku nanodaļiņu un to ietekmes uz ūdens ekosistēmām un akvakultūras produktiem noteikšanai.

02 **Alpu savienošana:** tiek izstrādāti inovatīvi instrumenti un stratēģijas, lai savienotu mobilitātes informācijas pakalpojumus Austrijā Alpu teritorijā ar samazinātu oglekļa dioksīda emisiju līmeni.

03 Kulinārā mantojuma pieredzes apmaiņa starp astoņām Vidusjūras reģiona valstīm tiek veikta projektā **Horvātijas Medfest**, kurā galvenā uzmanība tiek pievērsta ilgtspējīga tūrisma attīstībai.

04 Ar **EUCycle** tiek cerēts panākt riteņbraukšanas pieaugumu Ungārijas, Beļģijas, Vācijas, Polijas un Itālijas reģionos, īstenojot uzlabotu politiku un risinājumus, lai samazinātu oglekļa dioksīda emisiju līmeni transporta jomā.

05 Projektā **Our Way** Spānijā tiek popularizēts, saglabāts, aizsargāts un attīstīts kultūras un dabas mantojums tīklā "Greenways" sešos reģionos.

06 ES finansējums tiek izmantots, lai izstrādātu jaunus tējas veidus no tējas koka projektā **Goreanas tējas fabrika un plantācija** Azoru salās Portugālē.

07 Projektā **BALTIJAS DIENVIDU MUIŽAS** tiek popularizēti vēsturiski pārrobežu pieminekļi Lietuvā, Polijā, Dānijā un Vācijā, lai palīdzētu reģiona mantojuma aizsardzībai un tūrisma attīstībai.

08 Projektā **TecnOlivo** precīzā lauksaimniecība tiek izmantota olīvu audzēšanai Spānijā un Portugālē, lai palīdzētu audzētājiem uzraudzīt ražu un sniegtu atbalstu ražotājiem lēmumu pieņemšanas procesā.

09 Projektā **IndieCade** tika atbalstīts pirmais starptautiskais neatkarīgais spēļu festivāls kopš 2016. gada. Šo pasākumu, kas notika Parīzē 2019. gada oktobrī, līdzfinansēja ERAF sadarbībā ar Parīzes spēļu nedēļu. **IndieCade** festivāls 2020 notiks tiešsaistē laikā no 16. līdz 24. oktobrim.

10 Ar Napoleonu saistītajam kultūras mantojumam tiek pievērsta galvenā uzmanība projektā **NAPOCTEP**, kura ietvaros tiek izstrādāts ilgtspējīgs tūrisma produkts, lai veicinātu saimniecisko darbību Spānijā un Portugālē.

11 Projekta **Upes promenāde III** ietvaros teritorija Igaunijā un Krievijā tiek veidota par pievilcīgu pārrobežu reģionu tūrisma un uzņēmējdarbības attīstībai.

12 Projekta **Medtech4Europe** partneri Ungārijā, Francijā un Nīderlandē uzlabo politiku pētniecības, attīstības un inovācijas jomā, lai sniegtu labāku atbalstu medicīnas tehnoloģijām un ES veselības aprūpei.

09

10

11

12

PLAŠĀKA INFORMĀCIJA

Plašāka informācija par to, kā piedalīties: www.euinmyregion.eu

#EURegionsWeek: trīs vienā

2020. gada Eiropas Reģionu un pilsētu nedēļai ir divi nozīmīgi izaicinājumi, kam jāpievēršas: masu pasākuma organizēšana laikā pēc pandēmijas un rekordliels partneru pieteikumu skaits. Kāds ir risinājums? Trīs nedēļas vienas vietā!

1 8. Eiropas Reģionu un pilsētu nedēļai, ko kopīgi organizē REGIO ĢD un Reģionu Komiteja, bija jānotiek klātienē laikā no 2020. gada 12. līdz 15. oktobrim Briselē, Beļģijā. Tomēr 500 sesiju organizēšana un sociālās distancēšanās noteikumu ievērošana būtu praktiski neiespējama iepriekš paredzētās vienas nedēļas laikā.

Tāpēc pasākums tiks sadalīts trijās nedēļās, vairumu sesiju nodrošinot tiešsaistē, nozīmīgākos politiskos notikumus (piemēram, "Pilsoņu dialogus" vai REGIOSTARS balvu pasniegšanu) jauktā — klātienē un tiešsaistē — formātā, savukārt izstādes un ar tām saistītās prezentācijas notiks uz vietas.

Ar moto "Restartēsim. Eiropu. Kopā." šajās trijās nedēļās secīgi tiks izvērsti 2020. gada temati:

- 5.–9. oktobris: **Iespēju došana iedzīvotājiem**
- 12.–15. oktobris: **Kohēzija un sadarbība**
- 19.–22. oktobris: **Zaļa Eiropa, sadarbībā ar zaļu nedēļu.**

Šī nedēļa ir lielākā ikgadējā pulcēšanās Briselē, kas veltīta kohēzijas politikai. 2019. gada tika uzstādīts rekords ar vairāk nekā 9300 dalībnieku: valstu un reģionu līmeņa pārstāvjiem, ES fondu vadošajām iestādēm, projektu virzītājiem, ekspertiem, akademiķiem u.t.t., kā arī vairāk nekā 300 plašsaziņas līdzekļu pārstāvjiem.

Šī gada pasākumam tika iesniegts gandrīz divas reizes vairāk pieteikumu nekā pagājušajā gadā; ar 206 projektiem, kas iesniegti "REGIOSTARS 2020" — vēl viens rekords ikgadējam konkursam, kurā tiek apbalvota izcilība un jaunas pieejas reģionālās attīstības jomā. Šis ievērojams rezultāts apstiprina dalībnieku skaita pieauguma tendenci, kas vērojama gadu no gada.

Šī konkursa pamatā ir šādas piecas kategorijas: industriālā pāreja, aprites ekonomika, prasmes un izglītība digitālai Eiropai, iedzīvotāju iesaistīšanās un iespēju došana jauniešiem *Interreg* 30. gadadienas periodā.

Šogad īsas prezentācijas par visiem dalībniekiem ir pieejamas dalībnieku izmantotajā konkursa platformā: <https://regio-starsawards.eu/>

Neatkarīgā žūrija katrā kategorijā ir izraudzījusies ne vairāk kā piecus finālistus, kuri tika paziņoti 9. jūlijā. Pēc šī datuma nodotās balsis tiks ņemtas vērā tiem finālistiem, kas sacentīsies par "REGIOSTARS 2020" sabiedrības simpātiju balvu. Vēlam veiksmi visiem dalībniekiem! ■

VIENKĀRŠIEM VĀRDIEM

PANORAMA
atzinīgi novērtē
jūsu ieguldījumu!

“Vienkāršiem vārdiem” ir *Panorama* sadaļa, kurā vietējā, reģionālā, valsts un Eiropas līmeņa ierīcētās personas stāsta par saviem sasniegumiem 2014.–2020. gada periodā un dalās ar viedokļiem par pašlaik notiekošajām svarīgajām diskusijām par kohēzijas politiku

laikposmā pēc 2020. gada. *Panorama* uzklausa ikvienu viedokli — sūtiet savas pārdomas dzimtajā valodā, un, iespējams, tās tiks iekļautas kādā no nākamajiem izdevumiem. Lūdzu, sazinieties ar mums, rakstot uz e-pasta adresi regio-panorama@ec.europa.eu, lai uzzinātu vairāk par norādījumiem un termiņiem.

Tas viss notiek Eiropas pilsētās

Ivo Baneks (*Ivo Banek*)
Eurocities komunikācijas direktors

Municipālā policija aprauga seniorus, kuri nevar iziet no mājām. Viesnīcas ir pārvērstas par patvērumu bez mājokļa palikušajiem. Autobusi un metro turpina kursēt koronavīrusa ierobežojumu periodā, lai nogādātu uz darbu veselības nozarē strādājošos; bieži vien bez maksas. Kultūras pasākumi notiek tiešsaistē — vai sasniedzot cilvēkus mājās ar kinozāļu ekrāniem uz ielām.

Šīs ainas nāca prātā tajā brīdī, kad dzirdēju Eiropas priekšsēdētāju Urzulu fon der Leienu (*Ursula von der Leyen*) sakām: “Tā ir Eiropa šobrīd”, kad viņa izteica priekšlikumu par atveseļošanas fondu 750 miljardu EUR

apmērā, lai palīdzētu ES “atlabt un sagatavoties nākamajai paaudzei”.

COVID-19 krīze vissmagāk skāra pilsētas, taču tās reaģēja ātri un ar lielu radošumu, pasargājot visneaizsargātākās personas, pielāgojot sabiedriskos pakalpojumus un sniedzot atbalstu vietējiem uzņēmumiem.

Taču situācija ir neatliekama. Pilsētu budžeti ir pārlietu pārslogoti. Bez papildu finansējuma tās būs spiestas samazināt pakalpojumu apjomu. Dzirdēju kādu izmisuma pilnu pilsētas vadītāju Itālijā sakām, ka viņš vispirms būtu gatavs atslēgt apgaismojumu sabiedriskās vietās, ja nu pienāktu brīdis, kad tam nāktos pārtraukt senioru un personu ar invaliditāti aprūpi vai atbalsta sniegšanu grūtībās nonākušām ģimenēm.

Neviens nevēlas, lai pilsētās būtu jāizslēdz apgaismojums. Patiesībā, tās varētu izgaismot Eiropas atveseļošanās ceļu. Kā vienu no daudzajiem iedvesmojošajiem piemēriem var minēt to, ka plašās teritorijas Londonā kļūs par vietām bez automobiļiem, kad ierobežojumi tiks mīkstināti. Ielu braucamā daļa tiks paredzēta gājējiem, riteņbraucējiem un autobusiem, lai saskaņā ar Londonas pilsētas priekšsēdētāja sacīto “pārplānotu ielas cilvēkiem”. Tas pats notiek citās pilsētās. Parīze, Milāna, Budapešta... Vienlaikus daudzas citas pilsētas pārplāno sabiedriskās vietas zaļākai, tīrākai un veselīgākai nākotnei.

Amsterdama ir pieņēmusi jaunu sistēmu pilsētas ekonomikas atveseļošanai — “virtuļa modeli”. Tas iziet ārpus ierasta-

jām ekonomikas paradigmām, pirmajās vietās ierindojot iedzīvotāju vajadzības un labjutību un apkārtējo vidi.

Un pilsētas apmainās ar zināšanām un paraugpraksi, piemēram, izmantojot *Eurocities* COVID ziņu platformu, ar cerību mācīties cita no citas un sniegt atbalstu cita citai pāri robežām — tā ir Eiropas solidaritāte darbībā.

Eiropas brīdis notiek pilsētās. Tomēr nav skaidrs, cik lielā mērā šis vērienīgais atveseļošanās fonds sasniegs vietējo līmeni. Pašreiz vairums pasākumu ir paredzēti dalībvalstīm bez skaidras norādes par to, cik daudz tiks pilsētu pašvaldībām. Tas ir jāmaina.

Vispasaules koronavīrusa krīze ir pārbaudījumu laiks Eiropai. Tieši pilsētās tiks izlemts, vai mēs izturēsim šo pārbaudījumu. Lai reaģētu uz iedzīvotāju un uzņēmumu vajadzībām, pilsētu iesaistei ir jābūt spēcīgākai un strukturētākai. Mums ir nepieciešama sadarbība starp pilsētām, reģioniem, valstīm un Eiropas Savienību.

Šis ir Eiropas brīdis. Ir pienācis laiks. ■

Revīzijas kopiena sniedz apliecinājumu par ESI fondiem

Kā apņēmīgs atbalstītājs ciešam dialogam starp dalībvalstu revidentiem, Franks Sēberts (*Franck Sébert*), kurš ir REGIO ĢD revīzijas direktors kopš 2014. gada, sasaista savu personisko pieredzi ar to, kā sadarbojas un sazinās ESI fondu revīzijas kopiena.

Eiropas struktūrfondu un investīciju fondu (ESI fondu) revīzija nozīmē darbu vidē ar augsti attīstītu tehnisko noteikumu un procedūru līmeni un ieinteresēto personu daudzveidību. Iesaistīto finanšu interešu un ieguldījumu daudzveidības, un pasākumu jomu klāsts ir milzīgs. Fondu pārvaldības pienākumi tiek dalīti. Līdz ar to ir būtiski, lai Komisijas un dalībvalstu revidentiem būtu konsekventa pieeja un vienota izpratne par šī apliecinājuma sistēmu.

Komisijas revīzijas dienesti, revīzijas iestādes dalībvalstīs un ESI fondu revīzijas kopiena bieži savstarpēji sazinās un padziļināti apspriež dažādus jautājumus. Apsprietās tēmas var ietvert specifisku jautājumu koordinēšanu ar vienu dalībvalsti vai tās revīzijas iestādi vai arī var būt horizontālas un attiekties uz visu dalībvalstu iestādēm.

Pastāstiet mums, kā sadarbojas ESI fondu revīzijas kopiena?

Pirmkārt, ikdienā notiek saziņa tiešā veidā un informācijas apmaiņa starp Komisijas revidentiem un tiem dalībvalstu revidentiem, kuri arī pievienojas Komisijas veiktajām revīzijām, lai mācītos un kopīgi apmainītos ar pieredzi. Ikgadējās revīzijas koordinēšanas tikšanās sniedz ļoti būtisku iespēju divpusējai informācijas apmaiņai: reizi gadā Komi-

sijas revīzijas dienesti tiek ar revīzijas iestādēm ikvienā dalībvalstī, lai koordinētu to plānus un metodes. Šo pienākumu nosaka arī KNR.

Tomēr mūsu sadarbība ar dalībvalstu revidentiem krietni pārsniedz tiesību aktos noteikto pienākumu apmērus. Nu jau gandrīz trīs desmitgades Komisijas revīzijas dienesti un dalībvalstu kontroles struktūras organizē ikgadējās kopšapulces dalībvalstī. Turklāt divas vai trīs reizes gadā notiek daudzpusējās tehniskās tikšanās Briselē, lai apspriestu jaunākās problēmas, kas attiecas uz kopīgu pieeju revīziju veikšanai, un izmantotās metodes un lai interpretētu atbilstošos tiesību aktus. Tas ļauj satikties kolēģiem no šī tīkla un apmainīties ar pieredzi un paraugpraksi.

Mēs esat vēl vairāk attīstījuši praksi veidot neformālas *ad hoc* darba grupas starp Komisijas revīzijas dienestiem un ieinteresētajiem dalībvalstu revidentiem, kas sadarbojas par konkrētām tēmām un sagatavo ziņojumus apstiprināšanai kopsapulcē. Šīs grupas ataino dalītas atbildības par produktiem praksi, kas ir kopīgu pārdomu rezultāts, lai izstrādātu un sagatavotu revīzijas metodoloģiju vai instrukcijas.

ESI fondu revīzijas kopiena ir tīkls ar kolēģiem, kuri apmainās ar paraug-

praksi, mācās cits no cita pieredzes un attīstās kā grupa ar profesionāliem speciālistiem, kuri nāk no dažādām dalībvalstīm, bet ir vienoti savos centienos aizsargāt ES finansiālās intereses un labu ESI fondu pārvaldību.

Kādēļ šī sadarbība ir svarīga?

Komisijas revīzijas dienestiem informācija par problēmjautājumiem uz vietas dalībvalstīs un to reģionos ir ļoti svarīga, lai palīdzētu pārvarēt vai prognozēt grūtības. Šī informācijas apmaiņa ir nepieciešama, lai sazinātos ar revīzijas kopienas par metodoloģijas rīkiem (revīzijas pieejas un novērtēšanas kritēriji, veicamo uzdevumu saraksti u.tml.) vai nozīmīgām Komisijas iniciatīvām, piemēram:

- sekošanu līdzīti būtiskām rekomendācijām no Augsta līmeņa grupas vienkāršošanas jautājumos ESI fondu atbalsta saņēmējiem attiecībā uz revīzijas jautājumiem;
- uzlabotām samērīgas revīzijas pieejām, lai sniegtu apliecinājumu 2021.–2027. gada plānošanas periodā;
- attiecībā uz pieeju koordinēšanu starp revīzijas iestādēm un Eiropas Revīzijas palātu, lai pielietotu praksē vienotu revīzijas koncepciju un izvairītos no nevajadzīga sloga revidējamajiem.

Kā šīs sadarbības piemēru 2018. gadā revīzijas kopiena apstiprināja un izdeva "Paraugprakses hartu, veicot revīzijas saskaņā ar kohēzijas politiku, EJZF un FEAD" par revīzijas ciklu un uzlabotas saziņas nepieciešamību ar revidējamajiem.

Kāda darba grupa nesen publicēja pārdomu dokumentu par revīzijas dokumentāciju un revīzijas taku. Cita atbalsta topošu sekundāru tiesību aktu izstrādi par revīzijas izlasi. Pirms tam darba grupa atbalstīja revīziju Komisijas lēmumam, kurā izklāstītas vadlīnijas finanšu korekciju noteikšanai, kas veicamas izdevumiem, kurus finansējusi Savienība, to neatbilstības piemērojamajiem noteikumiem par publisko iepirkumu dēļ. Citas darba uzdevums bija tas, kā revīzijas darbā labāk izmantot pārvaldības verificācijas.

Mēs zinām, cik būtiski ir atklāti dalīties ar revīzijas konstatējumiem, lai nodrošinātu finanšu līdzekļu izmantošanas likumību un pareizību. Mēs konsultējam vadošās iestādes un revīzijas iestādes par vienas kļūdu tipoloģijas izmantošanu, lai sniegtu koordinētu atgriezenisko saiti vadošajām iestādēm un palīdzētu tām uzlabot verificācijas. Drīzumā būs pieejams ziņojums, kurā ietverti Komisijas revīzijas konstatējumi par 2007.–2013. gada un 2014.–2020. gada plānošanas periodiem, lai informētu vadošās iestādes par visbiežāk sastopamajām kļūdām un lai dalītos ar gūtajiem rezultātiem, paraugpraksi un konsekvēntiem profesionālajiem standartiem.

Kāda ir jūsu pēdējā laikā visvērtīgākā pieredze informācijas apmaiņā starp Komisiju un dalībvalstu revīzijas iestādēm?

Apliecinājuma sniegšana par tādu būtisku finanšu līdzekļu apjomu, kāds ir Eiropas Reģionālās attīstības fonds un kohēzijas fonds, ar dalītu pārvaldību ar vairāk nekā

300 programmām, kas īstētas Eiropā saistībā ar *REGIO* ĢD finansējumu, patiešām ir sarežģīts, izaicinājumu pilns, taču fascinējošs uzdevums. Patiesībā *REGIO* ĢD nemaz nav tik daudz revidentu. Mūsu galvenie apliecinājuma nodrošinātāji ir simtiem revidentu aptuveni 80 revīzijas iestādēs dalībvalstīs. Laba ikdienas saziņa ar kolēģiem audita iestādēs un pārredzamība man ir ļoti būtiska. Mūsu loma ir veikt mūsu revīzijas partneru ziņojumos ietvertā revīzijas darba pārraudzību un nodrošināt to, ka tiek pielietoti augsti standarti, vienlaikus parādot mūsu kritisko vērtējumu valsts un reģionu līmeņa revidentu ieguldījumam prasībām atbilstošas politikas nodrošināšanā. Tas nozīmē, ka mēs varam paļauties uz revīzijas iestādēm, vienlaikus uzņemoties vispārēju atbildību par budžeta izpildi un apliecinājumu.

Šajā ziņā mana visvērtīgākā pieredze ir profesionālais kontakts ar kolēģiem dalībvalstīs. Viņi saskaras ar ārkārtīgi sarežģītām situācijām un sasniedz iespaidīgus darba rezultātus sarežģītos apstākļos. Ar sadarbību un *REGIO* ĢD revidentu ekspertu atbalstu mēs parādām to, ka Komisija nav bezpersoniska iestāde. Aiz visām vadlīnijām, instrukcijām, skaidrojošajām piezīmēm, darāmo darbu sarakstiem un korekcijām ir kolēģi, kuri ir gatavi palīdzēt.

Kādus ieteikumus jūs sniegtu revīzijas kopienai, jo īpaši neseno problēmu, piemēram, COVID-19, kontekstā?

Šobrīd gan Briselē, gan dalībvalstīs revidenti izjūt īpašu spiedienu. No mums tiek sagaidīta elastīga reakcija attiecībā uz ieviestajiem darba un ceļošanas ierobežojumiem un tas, ka ņemsim vērā tās grūtības, ar kurām saskaras dalībvalstis un programmu iestādes. Neskatoties uz to, mēs nevaram apdraudēt vispārējos pienākumus ievērot noteikumus un likumu. Tiklīdz kā būs beigusies krīze vai

pat ātrāk, budžeta lēmējinstācija pieprasīs apliecinājumu, ka visi fondi, tostarp Investīciju iniciatīva reaģēšanai uz koronavīrusu, ir izmantoti kā paredzēts un ievērojot visus piemērojamos juridiskos pienākumus. Tas ir izaicinājums mums, taču vēl vairāk dalībvalstu revidenti, kuri ir vēl tuvāk īstenošanai. Gaidāmais finansējuma pieaugums, kas attiecas uz Komisijas priekšlikumiem par mūsu sabiedrības un ekonomikas atlabšanu un atveseļošanu, radīs papildu grūtības īstenošanai un noteikti nozīmēs jauna veida objektīvos riskus.

Šī iemesla dēļ es iesaku saviem kolēģiem revīzijas kopienā vēlreiz palūkoties uz ieguvumiem efektivitātes jomā, lai palīdzētu novērst liekas izmaksas un nevajadzīgu administratīvo slogu, konsultējot programmu iestādes par apjomīgu vienkāršotu izmaksu iespēju izveidi. Revīzijas kopienai ir jāturpina profesionāls darbs revīzijas jomā saskaņā ar mūsu kopīgajiem augstajiem standartiem, lai sekmētu Eiropas pilsoņu un ieinteresēto personu uzticību mūsu ekonomikas atveseļošanai un teritoriju konverģencei tik ļoti nepieciešamo fondu efektīvai un prasībām atbilstošai izlietošanai.

Kas ir lielākie izaicinājumi apliecinājumam 2021.–2027. gada periodā?

ESI fondu audita kopienai ir jāturpina īstēnot augstus apliecinājuma standartus, vienlaikus pielietojot lielāko iespējamo vienkāršošanu un proporcionalitāti, lai mazinātu kontroles slogu programmu iestādēm un atbalsta saņēmējiem. ■

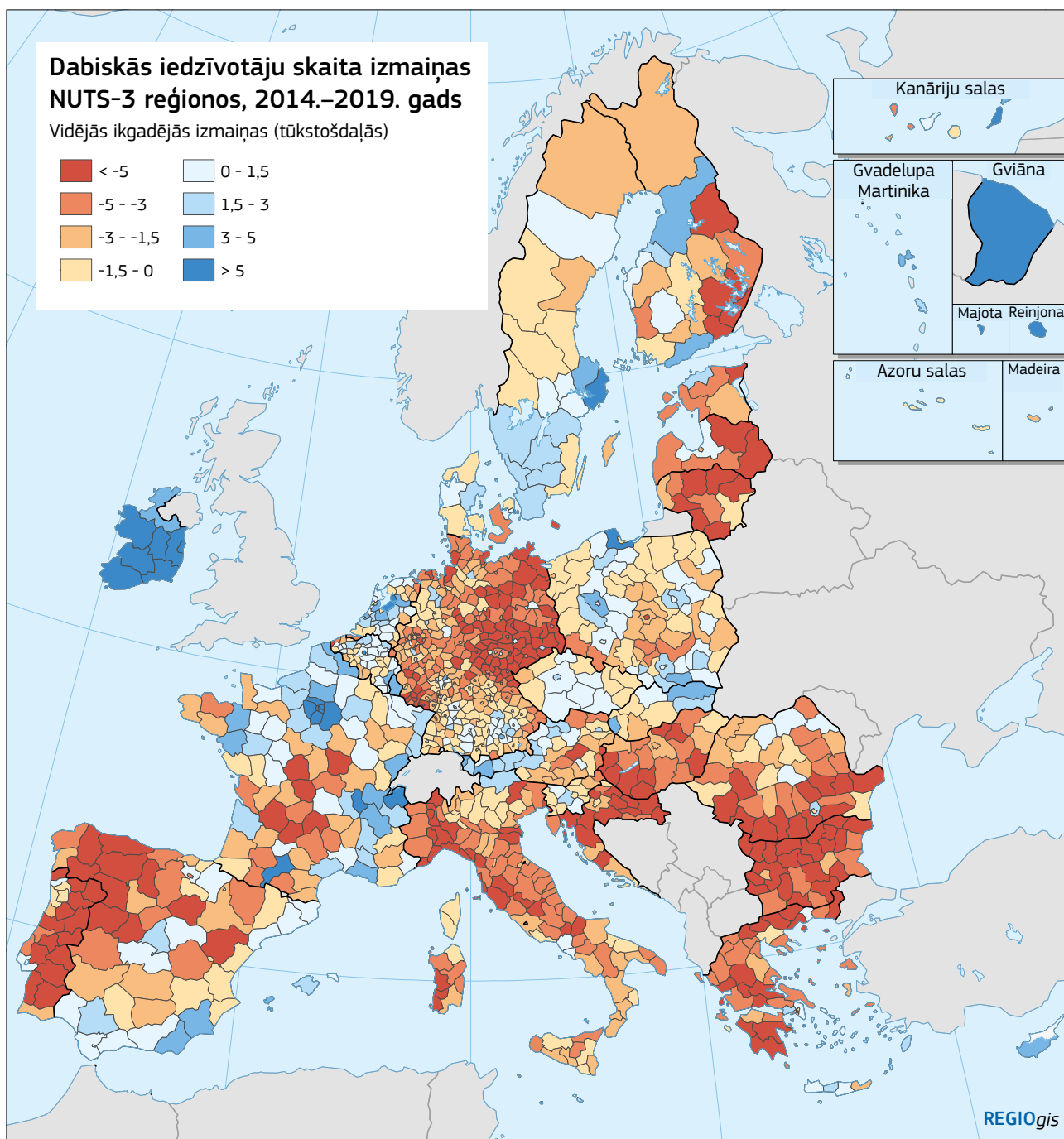
PLAŠĀKA INFORMĀCIJA

<https://europa.eu/lrP39yg>

Iedzīvotāju kustība visā ES un tās reģionos

Šajās divās kartēs attēloti divi avoti iedzīvotāju skaita izmaiņām reģionos. Pirmajā attēlotas dabiskās izmaiņas, kas ES līmeni ir negatīvas. 2014.–2019. gadā mirušo skaits pārsniedza jaundzimušo skaitu par 1,2 miljoniem. Tajā pašā piecu gadu periodā katri trīs no četriem reģioniem piedzīvoja negatīvas dabiskās izmaiņas. Jo īpaši tas bija vērojams lauku reģionos ar negatīvu vidējo dabisko ikgadējo pieaugumu -2,3 uz 1000 iedzīvotājiem salīdzinājumā ar -1,2 uz 1000 iedzīvotā-

jiem starpposma kategorijas reģionos un 1,0 uz 1000 iedzīvotājiem pilsētu reģionos. Taču negatīvie dabiskā pieauguma rādītāji lauku apvidos nav vērojami zemāka dzimstības līmeņa dēļ. Patiesībā, lauku reģionos ir nedaudz augstāks dzimstības līmenis. Tas ir tādēļ, ka lauku reģionos ir nedaudz lielāks iedzīvotāju vecums un mazāk sieviešu reproduktīvajā vecumā attiecībā pret vīriešiem tādā pašā vecuma grupā.

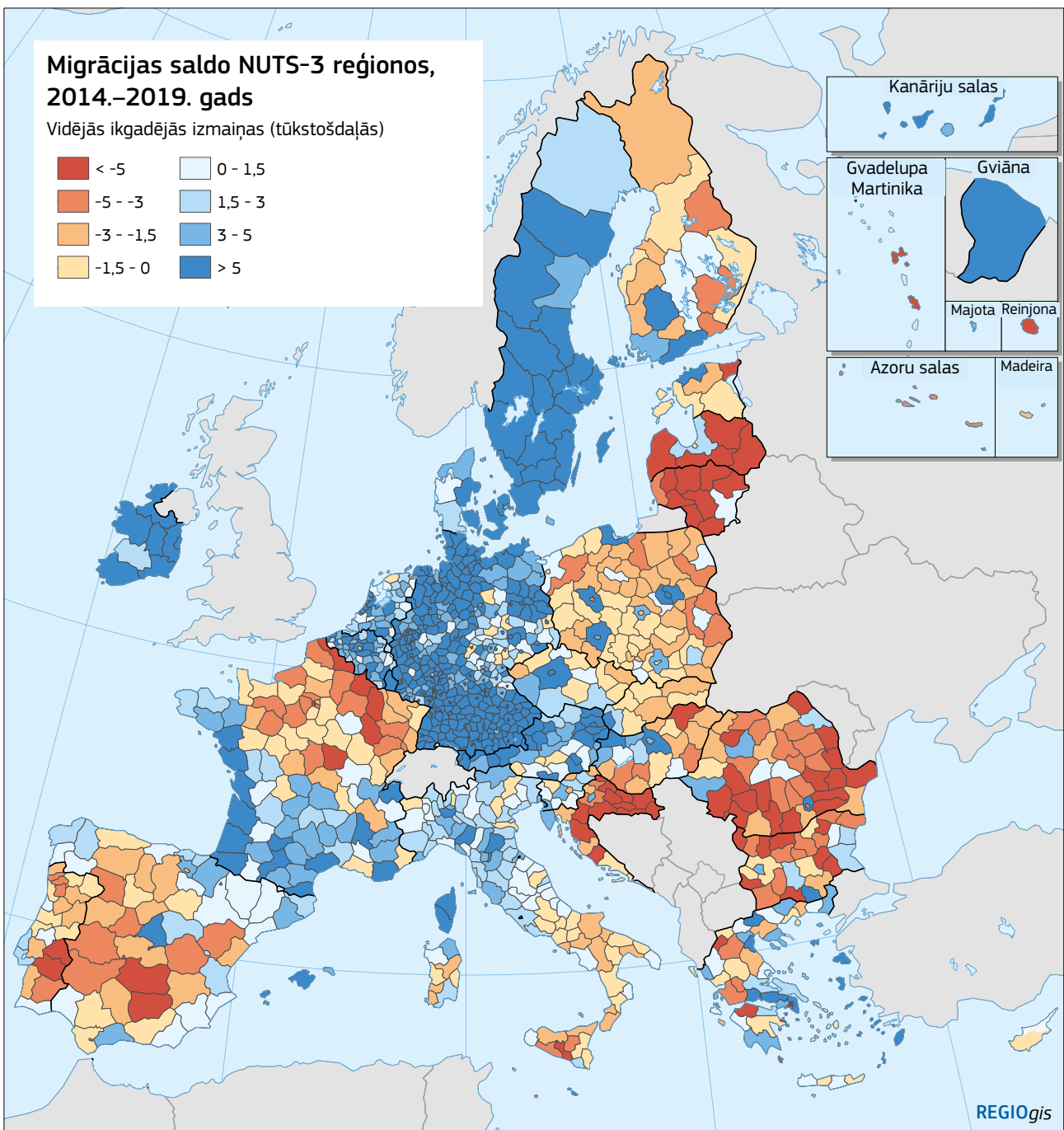

Izmaiņas laikā no 01.01.2014. līdz 01.01.2019.

Avots: REGIO ĢD pamatojoties uz Eurostat datiem (demo_r_gind3)

Migrācijas saldo ir vairāk pozitīvs ES līmenī. 2014.–2019. gada laikā uz ES pārcēlās par 5 miljoniem vairāk cilvēku nekā devās dzīvot ārpus tās. Tas ietver bēgļus, kuri palika ES pēc 2016. gada krīzes. Migrācijas saldo reģionu līmenī ietekmē arī tādi faktori kā kustība starp reģioniem ES vai tās dalībvalsts ietvaros. Pretstatā dabiskajam pieaugumam migrācijas saldo ir pozitīvs visos

trijos reģionu veidos. Tas ir augstākais pilsētu reģionos ar vidējo ikgadējo migrācijas saldo 3,4 uz 1000 iedzīvotājiem salīdzinājumā ar 2,3 uz 1000 iedzīvotājiem starposma kategorijas reģionos un 0,6 uz 1000 iedzīvotājiem lauku reģionos. Neskatoties uz to, divos no pieciem reģioniem vairāk iedzīvotāju pārcēlās citur, nevis pārcēlās uz tiem.

Pieaugums laikā no 01.01.2014. līdz 01.01.2019.

Avots: REGIO ĢD pamatojoties uz Eurostat datiem (demo_r_gind3)

PILSĒTU TERITORIJU CENTRĀLEIROPĀ PADARĪŠANA PAR VIDEI DRAUDZĪGĀKĀM

KOPĒJAIS IEGULDĪJUMS
2 391 300 EUR

ES IEGULDĪJUMS
2 005 050 EUR

Projektā “Pilsētu zaļie loki” ir izdevies radīt jaunus veidus, kā iedzīvotāji un vietējās iestādes kopā pārvalda pilsētu zaļās zonas septiņās Centrāleiropas valstīs. Pateicoties šai no ERAF finansētajai iniciatīvai, ir uzplaukusi vietējā vide un dzīves kvalitāte.

Parki, meži un publiskie dārzi ir mazpilsētu un pilsētu “zaļās plaušas”. Tie nodrošina iedzīvotājiem vietu atpūtai svaigā gaisā un uzlabo bioloģisko daudzveidību, gaisa kvalitāti, trokšņu līmeni un kaimiņos esošo rajonu pievilcību.

Septiņās Centrāleiropas valstīs grupa ar desmit valdības iestādēm un pētniecības organizācijām meklēja jaunus veidus, kā sasniegt šo vēlamos rezultātus. Tā rezultātā tapa projekts “Pilsētu zaļie loki” un Lietpratīgas pārvaldības rokasgrāmata, kas tagad ir pieejama projekta tīmekļa vietnē.

Lietpratīga stratēģija

Trīs gadu laika posmā partneri pētīja trīs pārvaldības stratēģijas, kuru pamatā ir viedās tehnoloģijas un ieinteresēto personu un valsts iestāžu sadarbība.

Pirmā no tām pievērsās ģeoinformātikas potenciālam. Pētnieki izveidoja viedās plānošanas rīku, kas izmanto datus no satelītiem, lai palīdzētu reģionālā līmeņa plānotājiem pieņemt lēmumus par to, kā izmantot zaļās zonas, kā tās uzturēt un vai tās ir ilgtspējīgas un ienesīgas.

Otrajā stratēģijā galvenā uzmanība tika pievērsta kopienu iesaistei. Projektā “Pilsētu zaļie loki” tapa pārskats par metodēm, ar kurām vietējiem iedzīvotājiem tiek mudināti ģenerēt idejas, pārvaldes plāniem un informētību par apkārt esošo zaļo resursu atbalstīšanu.

Visbeidzot, ar trešo elementu — pārvaldību, kuras pamatā ir sadarbība — tika noskaidroti dažādi veidi, kā ieinteresētās personas un vietējās pašvaldības struktūras var sazināties un sadarboties attiecībā uz zaļajām teritorijām. Šajā nodaļā tika ietverta arī vietējo pašvaldību apmācības rokasgrāmata.

Ilgstoša ietekme

Projekta partneri izmēģināja savas stratēģijas astoņos vietējos izmēģinājuma projektos, kas izstrādāti kopā ar vietējām iestādēm. Tajos iegūtā izpratne ietekmēja reģionālos zaļās rīcības plānus, un daudzas iniciatīvas tika turpinātas arī pēc UGS.

Piemēram, viena programma, kurā vietējie iedzīvotāji rūpējās par 26 zaļajām zonām Budapeštā (Ungārija), tiek paplašināta uz citām pilsētas teritorijām. Citā programmā Mariborā (Slovēnija) ieinteresēto personu plāns pilsētas zaļās teritorijas renovācijai ir iestrādāts vietējā teritoriju atdzīvināšanas plānā.

Projektā iesaistītie reģioni arī apmainās ar idejām un ar instrumentiem. Polijas pilsēta Krakova meklē veidus, kā attīstīt savu vietējo iedzīvotāju pārvaldības programmu. Pa to laiku datu vākšanas lietotne no Padujas (Itālija) tika pielāgota Zadaras (Horvātija) vajadzībām, lai paplašinātu pilsētas zemes reģistrus. ■

PLAŠĀKA INFORMĀCIJA

<https://www.interreg-central.eu/Content.Node/UGB.html>

PROJEKTI

VALKĀJAMA MEDICĪNISKA IERĪCE RACIONALIZĒ PACIENTU APRŪPI

KOPĒJAIS IEGULDĪJUMS
4617460 EUR

ES IEGULDĪJUMS
2308730 EUR

Beļģijas un Nīderlandes zinātnieki ir radījuši valkājama ierīci, kas reāllaikā uzrauga slimnīcu pacientu dzīvībai svarīgos rādītājus. Pārrobežu projekta “*wearIT4health*”, kas saņēmis ERAF finansējumu, ietvaros izstrādātā uzraudzības iekārta padara pacientu uzturēšanos slimnīcā komfortablāku un ļauj noslogotajām māsām un ārstiem vairāk pievērsties aprūpei.

Nelielā bezvadu ierīce uzlabo uzraudzības funkcijas un to slimnīcas pacientu novērošanu, kuriem vairs nav nepieciešama pastāvīga uzraudzība neatliekamās palīdzības un intensīvās aprūpes nodaļās.

Slimnīcu pacienti bieži tiek pieslēgti virknei dažādu iekārtu, no kurām katra pārbauda atsevišķus dzīvībai svarīgus rādītājus — sirdsdarbību, piesātinājumu ar skābekli, elpošanas ātrumu, asinsspiediena izmaiņas un ādas temperatūru. Tad šie rādītāji tiek uzreiz nosūtīti uz slimnīcas pacienta medicīnisko vēsturi.

Tā kā ierīce ir portatīva un tai nav nepieciešami vadi, tā ir daudz komfortablāka un ērtāka par standarta uzraudzības metodēm. Personāls var pārvest pacientus no vienas nodaļas uz otru, neveicot to atvienošanu no iekārtām un pievienošanu pie tām. Pacienti var brīvāk pārvietoties slimnīcā, vienlaikus tīkot drošā veidā uzraudzīti.

Atbalsts personālam

Šīs ērtības attiecas arī uz datu reģistrēšanu. Šī ierīce padara vienkāršāku datu par pacientiem vākšanu, apkopošanu un analizēšanu.

Māsām vairs nav jāapkopo mērījumi no vairākām atšķirīgām iekārtām visas dienas garumā, kas tām ļauj veltīt vairāk laika aprūpes un medicīniskiem uzdevumiem. Ārsti var ātri pārbaudīt mērījumus centrālajos reģistros, pievienot komentārus vai rediģēt failu, paturot tikai būtiskākos datus.

Apstrādes funkcijas tiek izmantotas datu kopas sistematizēšanai, lai palīdzētu medicīniskajam personālam pieņemt pacientam vislabvēlīgākos lēmumus. Ierīce no mērījumiem aprēķina agrīnās brīdināšanas rezultātu (ABR), lai brīdinātu ārstus, ja kaut kas nav kārtībā. Tiek izstrādāta detalizētāka prognozējošā brīdināšanas sistēma, lai dotu signālu par specifiskākiem riskiem attiecībā uz nopietnām veselības problēmām, piemēram, sirdslēkmēm.

Apstrādes funkcijas tiek izmantotas datu kopas sistematizēšanai, lai palīdzētu medicīniskajam personālam pieņemt pacientam vislabvēlīgākos lēmumus. Ierīce no mērījumiem aprēķina agrīnās brīdināšanas rezultātu (ABR), lai brīdinātu ārstus, ja kaut kas nav kārtībā. Tiek izstrādāta detalizētāka prognozējošā brīdināšanas sistēma, lai dotu signālu par specifiskākiem riskiem attiecībā uz nopietnām veselības problēmām, piemēram, sirdslēkmēm.

Komerčiālā sadarbība

Ierīce *wearIT4health* ir izstrādāta tā, lai tā būtu savienojama ar dažādu slimnīcu IT sistēmām Mēzas-Reinas eiroreģionā, kas daļēji šķērso Beļģijas, Nīderlandes un Vācijas teritoriju.

Šo sistēmu izstrādāja reģiona slimnīcas un tehnoloģiju uzņēmumi, savukārt ārsti un māsas apstiprināja tās tehniskos parametrus, lai tie atspoguļotu veselības aprūpes reālo procesu. Projekta komandai konsultācijas sniedza arī medicīnas, uzņēmējdarbības un tiesību jomu eksperti.

Pēc pārbaudēm laboratorijās, lai nodrošinātu to, ka ierīce ir droša un atbilst medicīniskajiem standartiem, tā tika pārbaudīta ar aptuveni 60 pacientiem dažādās Mēzas-Reinas eiroreģiona slimnīcās.

Tiklīdz kā projekta “*wearIT4health*” partneri būs pārliecināti par to, ka prototips ir gatavs, tie veiks tehnoloģijas pārnesi uz uzņēmumu, lai veiktu noslēdzošo izstrādi izstrādājuma ražošanai komerciālos nolūkos. MVU un tehnoloģiju pārneses biroji šajā pārrobežu reģionā palīdz nodrošināt raitu pāreju uz tirgu un pacientu aprūpi. ■

PLAŠĀKA INFORMĀCIJA

<http://www.wearit4health.com/>

PROJEKTI

LĪDZTIESĪBAS PROGRESS ĪRIJĀ UN ZIEMEĻĪRIJĀ

KOPĒJAIS IEGULDĪJUMS
1 453 220 EUR

ES IEGULDĪJUMS
1 235 240 EUR

Pateicoties ES finansētam miera veidošanas projektam, sievietes uzņemas vadošas lomas savās kopienās abpus Īrijas robežai.

Gadiem ilgi Ziemeļīrija un Īrijas grāfistes, kas robežojas ar Ziemeļīriju, ir cietušas vēsturiska konflikta dēļ. Dodot iespēju vietējām sievietēm abos reģionos, projekta “Nākamā nodaļa” mērķis ir cīnīties pret dzimumu nevienlīdzību un veicināt mieru un izlīgumu.

Šī projekta ietvaros tika izveidoti 10 nodaļu centri, kuros vietējās sievietes varētu regulāri tikt. Vairums centru atradās Ziemeļīrijā, taču bija pārstāvētas arī Īrijas pilsētas robežas tuvumā, piemēram, Letterkeni un Kevana.

Kopumā ik mēnesi piedalījās aptuveni 300 dažādas izcelsmes un vecuma sievietes. Kontakta veidošanas pasākumi tika organizēti tā, lai vairākas nodaļas varētu satikt cita citu un mācīties no vieslektoriem.

Ikvienas nodaļas centrs izveidoja kopienas projektu, kas bija izstrādāts, lai uzlabotu līdztiesību, vairotu mieru un izlīgumu. Lautā (Īrijā) nodaļas dalībnieces veica vietējo sieviešu vajadzību analīzi un publicēja ziņojumu par šķēršļiem, ar kuriem viņas sastopas. Ņūtaunabi kopienas projekta pamatā bija sienas gleznojums, kas veltīts apkaimes iedvesmošanai attiecībā uz pagātni, tagadni un nākotni.

Nodaļu centrus vadīja pašas sievietes, dalībniecēm ievēlot priekšsēdētāju, sekretāri un kasieri. Pēc tam komandas iesaistīja un apmācīja jaunas dalībnieces iesāktā darba turpināšanai.

Iedvesmojoša iesaiste

Ikviens centrs saņēma apmācību, lai palīdzētu tā dalībniecēm iesaistīties sabiedrisku un politisku lēmumu pieņemšanas procesos. Sesijās bija ietvertas publiskās runas un līderības prasmes, karjeras attīstība, konfliktu pārvaldība un kultūru daudzveidība. Dalībnieces apguva arī to, kā tiek veidoti tiesību akti gan robežas ziemeļu, gan dienvidu pusē.

Nodaļu dalībniecēm bija pieejamas arī individuālas konsultācijas. 167 sievietēm tika sniegtas vairāk nekā 670 konsultācijas.

Turklāt šis projekts sievietēm palīdzēja arī ienākt politikā un tikt ar Īrijas un Ziemeļīrijas politiķiem. Vairāk nekā 80 sieviešu piedalījās organizētās vizītēs uz *Dáil Éireann* (Īrijas asambleja) un Ziemeļīrijas asambleju (Stormontu).

Deviņas dalībnieces tagad ir iesaistījušās politikā un 14 ir nodrošinājušas vietas sabiedriskās padomēs, piemēram, skolās un NVO. Turklāt, pateicoties viņu ieguldījumam, uzlabojas sociālā kohēzija un iekļautība. ■

PLAŠĀKA INFORMĀCIJA

<https://www.thenextchapter.eu/>

PROGRAMMA

5.–22. OKTOBRIS

Brisele (BE)

18. Eiropas Reģionu un pilsētu nedēļa

12.–13. OKTOBRIS

Brisele (BE)

2020. gada tālāko reģionu forums “Kopā ilgtspējīgai nākotnei”

JURIDISKS PAZIŅOJUMS

Ne Eiropas Komisija, ne personas, kas rīkojas Komisijas vārdā, neatbild par to, kā tiek izmantota šajā publikācijā iekļautā informācija.

Luksemburga: Eiropas Savienības Publikāciju birojs, 2020. gads

PDF: ISSN 1725-8235 KN-LR-20-002-LV-N

© Eiropas Savienība, 2020. gads

Atļauts izmantot citur, norādot avotu.

Eiropas Komisijas dokumentu atkalizmantošanas politika ir noteikta ar Lēmumu 2011/833/ES (OV L 330, 14.12.2011., 39. lpp.).

Lai varētu izmantot vai reproducēt fotoattēlus vai citus materiālus, uz ko ES nav autortiesību, atļauja jāprasa tieši autortiesību īpašniekam.

Šis žurnāls ir iespiests uz pārstrādāta papīra angļu, bulgāru, franču, grieķu, itāļu, poļu, rumāņu, spāņu un vācu valodā. Tas ir pieejams 22 valodās šajā tīmekļa vietnē: http://ec.europa.eu/regional_policy/lv/information/publications/panorama-magazine/

Šī izdevuma saturs pabeigts 2020. gada jūlijā.

FOTOGRĀFIJAS (LAPPUSES):

Vāks: © Emilijas-Romanjas reģions

3. lappuse: © Eiropas Savienība

6. lappuse: © *iStock/sturti*

7. lappuse: Kreisā puse © Lodzas vojevodiste;

Labā puse © *iStock/triloks*

8. lappuse: Augšā © *iStock/mediamsmmedia*;

Apakšā © *iStock/AndreyPopov*

9. lappuse: © *iStock/Pgallery*

10. lappuse: © *iStock/PatrikSlezak*

11. lappuse: © Fonds "Zinātne videi"

13. lappuse: © Nova Gorica/Šempetera-Vrtojba

19. lappuse: © *iStock/kjekol*

20. lappuse: © *iStock/FabioFilzi*

21. lappuse: © *iStock/gilaxia*

22. lappuse: Augšā © *iStock/sanddebeauthel*

23. lappuse: © *iStock/JoannatKaczuk*

23. lappuse: © *iStock/scyther5*

24. lappuse: © Eiropas Savienība / Nuno Rodrigess (*Nuno Rodrigues*)

25. lappuse: © Eiropas Savienība

26. lappuse: © *iStock/emmedici*

27. lappuse: © *iStock/gerenme*

30. lappuse: © Emilijas-Romanjas reģions

32., 33., 34., 35. lpp.: © Emilijas-Romanjas reģions

36. lappuse: 01 © Marija Vaskeza Ruiza de Osenda (*Maria Vázquez Ruiz de Ocenda*); 02 © VVT (*Transport Association of Tyrol Ltd.*); 03 © Horvātijas *Medfest*;

04 © Emilio Norali (*Emilio Norali*);

05 © Karlross Lopez Galvarezs (*Carlos López Gálvez*);

06 © Goreanas tējas fabrika;

07 © Jans Ruseks (*Jan Rusek*)

37. lappuse: 08 © Projekts "*TecnOlivo*"; 09 © *Erasmus+ Glean*;

10 © Subralas de Monte Agrasu pašvaldība;

11 © Olga Smimova; 12 © *Medtech 4Europe*

39. lappuse: © *Eurocities*

40. lappuse: © Eiropas Savienība

44. lappuse: © *iStock/RomanBabakin*

45. lappuse: © *iStock/D-Keine*

46. lappuse: © *iStock/izusek*

SEKOJIET LĪDZI NOTIKUMIEM

ec.europa.eu/regional_policy
cohesiondata.ec.europa.eu

[EUinmyRegion](https://twitter.com/EUinmyRegion)

[EUinmyRegion](https://www.facebook.com/EUinmyRegion)

[flickr.com/euregional](https://www.flickr.com/euregional)

[EUinmyRegion](https://www.youtube.com/EUinmyRegion)

[euinmyregion](https://www.instagram.com/euinmyregion)

ec.europa.eu/commission/commissioners/2019-2024/ferreira_en
[@ElisaFerreiraEC](https://twitter.com/ElisaFerreiraEC)

Eiropas Savienības
Publikāciju birojs

Eiropas Komisija
Reģionālās politikas un pilsētpolitikas ģenerāldirektorāts
Kommunikācija — Agnès Monfret
Avenue de Beaulieu/Beaulieulaan 1 – B-1160 Bruxelles/Brussel
E-pasts: regio-panorama@ec.europa.eu